

Universiteit Utrecht

Categorie P: lexicaal of functioneel?

Een literatuuronderzoek naar de status van P als lexicale dan wel functionele categorie, toegespitst op een analyse van de adpositie op

G.W. Blok
3354199

Bachelorscriptie Taalkunde
Begeleider: prof.dr. N.F.M. Corver
Nederlandse Taal en Cultuur
Faculteit der Geesteswetenschappen
Universiteit Utrecht
21/02/2011

Samenvatting

De status van P als lexicale dan wel functionele categorie is sinds jaar en dag reden voor discussie. In deze bachelorscriptie, die is opgezet als literatuuronderzoek, zet ik uiteen wat argumenten zijn voor en tegen de verschillende standpunten over de status van P. Hierbij is een belangrijke rol weggelegd voor Abney (1987) en Corver&Van Riemsdijk (2001), die een overzicht hebben gemaakt van kenmerken van lexicale en functionele categorieën. Er zal blijken dat adposities kenmerken uit beide klassen hebben. Zo is P een relatief gesloten klasse (functioneel kenmerk), maar lijken adposities wel hun complement te thematiseren (lexicaal kenmerk). Bovendien is over een aantal kenmerken die zouden pleiten voor of tegen een lexicale/functionele status geen uitsluitend te geven: bevat een prepositie als *achter* veel of weinig semantische inhoud? Een belangrijk probleem voor definitieve karakterisering van P ligt ook besloten in P zelf, omdat het gedrag van adposities niet eenduidig is.

Er zal blijken dat het onwenselijk is P als louter functioneel of louter lexicaal te karakteriseren. Er zijn twee alternatieven denkbaar. Ten eerste is het mogelijk de lexicaliteit dan wel functionaliteit van P voortaan te zien als een glijdende schaal waarbij een adpositie in meer of mindere mate functioneel is. Een andere mogelijkheid is om de complementariteit van de noties lexicaliteit en functionaliteit te verwerpen, wat inhoudt dat een element dat niet functioneel is, niet per se lexicaal is, of andersom. Concreet zou dat betekenen dat P niet lexicaal is, noch functioneel.

Vervolgens analyseer ik aan de hand van Zeller (2001) het Nederlandse *op*, een element uit de categorie P dat optreedt als prepositie, als postpositie en als partikel. Er zal blijken dat *op* als prepositie zich lexicaal gedraagt; dat *op* als postpositie semi-lexicaal is, d.w.z. een combinatie is van een lexicale prepositie en een functioneel suffix; en dat *op* als partikel elke functionele structuur ontbeert en een lexicaal hoofd is. De verschillen in gedrag lijken te kunnen worden verklaard uit de lokale omgeving waarin *op* zich in elk van de drie gevallen bevindt. De resultaten uit deze analyse kunnen gebruikt worden als drijfveer om de discussie over (de status van) de categorie van P genuanceerd te benaderen.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	5
1. Theoretisch kader	6
1.1. Riemsdijk, H.C. van (1978). <i>A case study in syntactic markedness: the binding nature of prepositional phrases.</i>	6
1.1.1. Specificeerdere van P	6
1.1.2. Intransitieve preposities	6
1.1.3. Partikels en hoe zij zich verhouden tot preposities	6
1.1.4. Postposities	7
1.2. Grimshaw, J. (1991). <i>Extended projection.</i>	7
1.2.1. Uitbreiding van de X-bartheorie	7
1.2.2. Wat is een uitgebreide projectie	8
1.2.3. Hiërarchie binnen functionele categorieën	8
1.2.4. Mogelijke combinatie binnen een uitgebreide projectie	9
1.2.5. PP vs. CP	9
1.2.6. De status van P	9
1.2.7. Ps met 'neutrale' categoriekekenmerken	11
1.3. Zwarts, J. (1997). <i>Lexical and functional properties of prepositions.</i>	11
1.3.1. Problemen bij het karakteriseren van P als lexicaal of functioneel	11
1.3.2. Twee soorten preposities in het Nederlands	12
1.3.3. Complexe preposities	14
1.3.4. De status van categorie P	15
1.3.5. Lexicaliteit en functionaliteit	15
1.3.6. Categoriale kenmerken	16
1.3.7. Stranding en projectie	16
1.3.8. De functionele preposities <i>naar</i> en <i>van</i>	17
1.4. Koopman, H. (2000). <i>Prepositions, postpositions, circumpositions, and particles.</i>	18
1.4.1. Verschillende soorten P	18
1.4.2. Projecties van P	19
1.4.3. De interne structuur van P	19
1.5. Asbury, A., et. al. (2008). <i>Syntax and semantics of spatial P.</i>	20
1.5.1. Het onderscheid tussen locatieve en directionele adposities	20
1.5.2. Wat is P	20
1.5.3. Welke elementen behoren tot P	21
1.5.4. Het lexicaal vs. functionele debat	21
2. Analyse van <i>op</i>	23
2.1. Intransitief gebruik van <i>op</i>	23
2.2. De transitieve prepositie <i>op</i>	23
2.2.1. Thema en object van referentie	23
2.2.2. De status van de transitieve prepositie <i>op</i>	23
2.2.3. De uitgebreide projectie van preposities	24
2.2.4. De structuur van de prepositie <i>op</i>	24

2.3. De postpositie <i>op</i>	25
2.3.1. Partikelachtige kenmerken van postposities	25
2.3.2. Verb-raising en heranalyse	25
2.3.3. Functionele postposities met partikelachtige kenmerken: problematisch?	26
2.3.4. De semi-lexicaliteit van postposities	27
2.3.5. De structuur van de postpositie <i>op</i>	27
2.4. Het partikel <i>op</i>	28
2.4.1. De structuur van partikels	28
2.4.2. Verschillen tussen partikelprojecties en functionele prepositionele projecties	29
3 Conclusie	32
4 Discussie	33
Literatuurlijst	34

Inleiding

De generatieve taalkunde staat niet meer in de kinderschoenen en er is al sinds jaar en dag bekend dat er een onderscheid is tussen lexicaal en functionele categorieën. De meeste categorieën zijn eenduidig als lexicaal of functioneel te karakteriseren: N, V en A zijn lexicaal, en tot de functionele categorieën behoren onder andere complementeerders en determineerders. Er is echter één categorie die zich niet zo gemakkelijk laat typeren: P.

De categorie van adposities is als lexicaal bestempeld, als functioneel, als een combinatie tussen beide etiketten en als geen van beide. Nog steeds zijn wetenschappers het niet met elkaar eens als het aankomt op de status van P.

Deze scriptie beoogt een beknopt overzicht te geven van de verschillende standpunten over de status van P om uiteindelijk tot een antwoord te komen op de vraag: “wat is de status van P”. Natuurlijk zullen ook de argumenten en beweegredenen voor of tegen elke opvatting aan bod komen. Op die manier kan de lezer zich een beeld vormen van de discussie rond de status van P, en zo wellicht ook zijn eigen oordeel vormen.

Dit overzicht is voor het grootste deel te vinden in het theoretisch kader. Naast een schets van verschillende zienswijzen op de status van P, wordt er aandacht besteedt aan de structuur van P. In het theoretisch kader worden op chronologische wijze een aantal auteurs behandeld: in paragraaf 1.1 Van Riemsdijk (1978), die nog uitgaat van een zinsstructuur S' en dus nog geen functionele hoofden onderkent; vervolgens Grimshaw (1991), die ingaat op de notie van uitgebreide projecties en bovendien een overzicht geeft van de discussie rond P (paragraaf 1.2); in paragraaf 1.3 komt Zwarts (1997) aan het woord, die bekijkt welke elementen tot P behoren en kritisch het onderscheid lexicaal-functioneel onder de loep neemt; daaropvolgend Koopman (2000), die aandacht besteedt aan de functionele structuur boven P; en tot slot Asbury e.a. (2008), die ingaat op de status van P.

Na het theoretisch kader, dat vanuit een breed perspectief naar P kijkt, zoom ik in op één specifieke adpositie van het Nederlands: *op*. Deze adpositie komt in het Nederlands in verschillende varianten voor: als prepositie (*op de berg*), als postpositie (*de berg op*) en als partikel (*ik bel Jan op*). Al deze varianten hebben een verschillende semantische inhoud. In de analyse die ik geef van dit kleine woordje komt de structuur van deze adpositie, en daarmee van adposities in het algemeen, expliciet aan bod. Het zal blijken dat structuur en status van P nauw samenhangen.

Ik besluit met een conclusie waarin ik mijn eigen oordeel vel over de status van P en met een discussie waarin ik aanbevelingen doe voor verder onderzoek.

1. Theoretisch kader

1.1. Riemsdijk, H.C. van (1978). A case study in syntactic markedness: the binding nature of prepositional phrases. Dordrecht: Foris. Hoofdstuk 3: pp.30-131

Het artikel van Van Riemsdijk richt zich niet op de vraag of P functioneel of lexicaal is. Van Riemsdijk gaat immers nog uit van een zinsstructuur S' , en neemt binnen zijn X-bartheorie geen functionele hoofden en hun projecties aan. P hoort dan dus in hetzelfde rijtje als N, V en A.

1.1.1. Specificeerders van P

Toch zijn er een aantal elementen uit Van Riemsdijks artikel die waardevol zijn voor informatie over de structuur van P. Zo bouwt hij verder op Jackendoff (1973), die suggereert dat er binnen een PP ook een specificerder aanwezig is, en wel op het niveau van P'' . P' kan worden gespecificeerd door vier types van elementen: N''' , A''' , P''' en M (van modificeerder).

Een N''' als specificerder van P' is altijd een *measure phrase*:

- (1) a. *Twintig meter naast het schuurtje* begint het niemandsland
- b. *Vier uur nadat hij de pil had ingenomen* was hij weer gezond

Voor adjectieven die optreden als specificeerders van P' zijn nog strengere restricties: er is slechts een aantal adjectieven dat als specificerder kan optreden: *kort, lang, recht, dicht, ver, diep, hoog* en *laag*.

Prepositionele specificeerders bij een P' zijn *boven, beneden, onder*, etc.:

- (2) *Boven in de kast* ligt het geld

Tot slot zijn er nog de specificeerders van klasse M. Hiertoe behoren woorden zoals *pal, pas, zelfs* en *even*:

- (3) a. *Pal boven de deur* is het balkon
- b. *Zelfs zonder te betalen* kan hij een auto krijgen

Tot op zekere hoogte is het bovendien mogelijk dat er meer dan één specificerder bij P' staat:

- (4) *Een zeer indrukwekkend aantal kilometers onder het wateroppervlak* werd het wrak gevonden

1.1.2. Intransitieve preposities

Met intransitieve preposities worden preposities bedoeld zonder object of andersoortig complement. Dat deze preposities moeten bestaan, blijkt uit het principe dat categorieën binnen de hoofdprojectielijn verplicht zijn, en alle andere posities (complementen en specificeerders) optioneel.

De meeste, misschien zelfs alle intransitieve preposities zijn fonologisch identiek aan transitieve preposities. Vergelijk (5):

- (5) a. Hij woont *boven de bakker* (transitief)
- b. Hij woont *boven* (intransitief)

1.1.3. Partikels en hoe zij zich verhouden tot preposities

Behalve preposities kent het Nederlands ook een klasse van partikels. Nederlandse partikels worden direct links van het werkwoord gegenereerd. De enige verplaatsingsregel die van toepassing kan zijn

op een partikel is incorporatie in het werkwoord om op die manier een eenheid [P-V] te vormen. Voorbeeldzinnen met zo'n al dan niet gescheiden eenheid zijn de belangrijkste reden om het bestaan van (prepositionele) partikels aan te nemen:

- (6) a. Omdat hij mij *op* probeert te bellen
- b. Omdat hij mij probeert *op* te bellen

In sommige gevallen is er sprake van ambiguïteit tussen een lezing met een intransitieve prepositie en een lezing met een partikel (7). In zulke gevallen is de lezing met de intransitieve prepositie de semantisch meer voorspelbare lezing, en de lezing met het partikel de meer idiomatische. Zodra er echter incorporatie van het partikel is opgetreden, vervalt de ambiguïteit.

- (7) a. Omdat hij *voor* schijnt te staan (twee lezingen mogelijk)
- b. Omdat hij schijnt *voor* te staan (incorporatie van het partikel: één lezing mogelijk)

Behalve de incorporabiliteit zijn er meer verschillen tussen intransitieve preposities en partikels. Zo kunnen intransitieve preposities getopicaliseerd worden terwijl dat bij partikels niet mogelijk is.

Toch zijn de verschillen tussen partikels en preposities niet van een dusdanige grootte, dat beiden twee verschillende klassen vormen. Er zijn immers ook aanzienlijke verschillen tussen intransitieve en transitieve preposities, zo stelt Van Riemsdijk, en ook dat is geen reden om beiden niet in één klasse te vatten. Verschillen tussen partikels en 'echte' preposities moeten toegeschreven worden aan andere factoren. Zo suggereert Jackendoff (1977) dat de verschillen misschien veroorzaakt worden door een klein verschil in categoriale kenmerken.

1.1.4. Postposities

In het Nederlands zien we in het taalgebruik diverse postposities. Een aantal daarvan wordt gevormd met *er*: *er op*, *er na*, *er mee*, etc. Hier gaat een regel van r-verplaatsing aan vooraf, die het r-pronomen vóór de prepositie plaatst.

De r-positie kan zich echter op twee posities voor de prepositie bevinden; zowel voor als na een specificieerder van de prepositie:

- (8) a. *er* vlak na
- b. vlak *er* na
- (9) a. *daar* tien meter achter
- b. tien meter *daar* achter

Hieruit volgt dat er zich zowel links als rechts van de specificieerder een [+R]-positie bevindt. Als de specificieerder een intransitieve prepositie is, gaat dit niet op. Vergelijk **boven er op* en *er boven op*. Het r-pronomen mag hier niet rechts van de specificieerder staan.

1.2. Grimshaw, J. (1991). *Extended projection*. Ongepubliceerd manuscript. Ook verschenen in: Grimshaw, J. (2005), *Words and structure*. Stanford: CSLI.

1.2.1. Functionele projecties in plaats van lexicale projecties

Het artikel van Grimshaw gaat over uitgebreide projecties. De structuur van uitgebreide projecties past binnen de X-bartheorie, maar was daar niet altijd al onderdeel van. Stapsgewijs heeft de X-bartheorie zich uitgebreid.

De eerste stap voor uitbreiding was het herkennen van de kleinere syntactische categorieën als hoofden. Elementen zoals complementeerders, determineerders en zelfs sommige gebonden morfemen, zoals inflectie, bleken ook mee te doen binnen de theorie en als hoofd hun eigen projectie te projecteren.

De tweede stap bestond eruit de syntactische categorieën in twee groepen te verdelen: de lexicale en de functionele categorieën. Globaal bestaat de lexicale klasse uit de grote syntactische categorieën, en de functionele klasse uit de kleinere categorieën.

De laatste stap veronderstelt dat de lexicale categorieën en hun projecties bevat zijn in functionele projecties, als complementen van functionele hoofden. Volgens deze hypothese is het hoofd van een uitdrukking die uit een functioneel hoofd (een F-hoofd) en een lexicaal hoofd (een L-hoofd) bestaat functioneel, en niet lexicaal.

1.2.2. Wat is een uitgebreide projectie

Er zijn twee cruciale onderdelen binnen het idee van uitgebreide projecties. Allereerst het inzicht dat projecties van lexicale hoofden grotere projecties vormen met de functionele hoofden die hen domineren, en daarnaast het idee dat de vorming van zulke projecties afhangt van de categoriale identiteit van de hoofden. Bij de combinatie van lexicale hoofden met functionele hoofden die hen domineren, krijgt de gehele uitgebreide projectie een functionele status. Eigenschappen van het lexicale hoofd worden 'doorgeprojecteerd' naar boven.

Binnen een uitgebreide projectie hebben alle hoofden dezelfde categoriale kenmerken: alle hoofden zijn van dezelfde syntactische categorie. Twee hoofden hoeven niet per se allebei functioneel of allebei lexicaal te zijn om van dezelfde syntactische categorie te zijn.

Het lexicale hoofd N heeft daarom dezelfde categoriale kenmerken als de functionele hoofden boven N, zo ook D en, meer omstreden, P. Deze hoofden worden wel gekenmerkt als [nominaal]. Zo zijn ook V, I en C van dezelfde syntactische categorie, die wel weer verschilt van de syntactische categorie van N, D en P: [verbaal]. Op dezelfde manier hebben ook adverbia en adjectieven elk hun eigen syntactische categorie met bijbehorende categoriale kenmerken, die ze delen met de functionele hoofden die hen domineren.

1.2.3. Hiërarchie binnen functionele categorieën

Omdat functionele hoofden van dezelfde categorie zijn als hun lexicale tegenhangers, is het enige wat hen daarvan onderscheidt hun functionele status. Deze functionele status kan uitgedrukt worden als een waarde voor het kenmerk *F*. Aan lexicale categorieën wordt *F0* toegekend, *F1* wordt toegekend aan het laagste niveau van functionele categorie (voorlopig: D en I), *F2* aan het daaropvolgende functionele niveau (voorlopig: C en P), enzovoort.

De functionele waarde van een projectie is onafhankelijk van zijn categoriale analyse: dat een hoofd nominaal is, zegt niets over zijn functionele niveau.

Een categoriaal etiket voor elk hoofd is dus een paar dat bestaat uit een categoriale en een functionele specificatie. Voor de nominale en verbale categorieën ziet dat er als volgt uit:

(1)			
I.	a. V	[+V -N]	<i>F0</i>
	b. I	[+V -N]	<i>F1</i>
	c. C	[+V -N]	<i>F2</i>
II.	a. N	[-V +N]	<i>F0</i>
	b. D	[-V +N]	<i>F1</i>
	c. P	[-V +N]	<i>F2</i>

Een hoofd en een projectie worden door Grimshaw als volgt gedefinieerd:

- (2) X is een hoofd van YP, en YP is een projectie van X desda:
- YP domineert X
 - De categoriale kenmerken van YP en X komen met elkaar overeen

- c. Ook alle knopen tussen X en YP komen qua categoriale kenmerken overeen (waar een knoop N tussen X en YP ligt als YP X en N domineert, en N domineert X)

Behalve dat elementen in een projectie met elkaar in categorie overeen moeten komen, moeten ze ook een bepaalde relatie hebben met betrekking tot de *F*-waarde: de *F*-waarde van X mag niet hoger zijn dan de *F*-waarde van YP. Er bestaat bovendien discussie over de vraag of de *F*-waarden van X en YP zelfs wel even hoog mogen zijn, zonder dat er sprake is van een perfect hoofd/projectie.

Het standaardidee van een hoofd en een projectie, waaraan Grimshaw refereert met “perfect hoofd/projectie”, is ook goed uit te drukken in het huidige kenmerkensysteem: X is namelijk een perfect hoofd van YP, en YP is een perfecte projectie van X, dan en slechts dan als X een hoofd van YP is en de *F*-waarde van X is dezelfde als de *F*-waarde van YP.

1.2.4. Mogelijke combinaties binnen een uitgebreide projectie

Niet alle hoofden en projecties kunnen vrijelijk met elkaar gecombineerd worden binnen een uitgebreide projectie. Dit volgt uit bovenstaande restricties: ten eerste moeten alle hoofden van dezelfde syntactische categorie zijn, en ten tweede zijn er beperkingen op het gebied van *F*-waarden: dominerende knopen moeten een hogere (of gelijke?) *F*-waarde hebben dan de knopen die zij domineren.

Zelfs als deze twee restricties in acht genomen worden, kan nog niet alles vrijelijk met elkaar gecombineerd worden. Ook bij P zijn er moeilijkheden. Zo ontdekte Jackendoff (1973) al combinaties van een P met een PP als complement, maar het is de vraag hoe deze precies binnen de definitie van uitgebreide projectie passen. Er hangt veel af van de analyse van de complementselecterende P: is deze lexicaal of functioneel, en als P functioneel is, wat is zijn *F*-waarde dan?

Het feit dat preposities PPs als complement kunnen nemen is op zichzelf niet problematisch voor de theorie van uitgebreide projectie. Deze theorie voorspelt dat Ps PPs als complement kunnen nemen als beide dezelfde *F*-waarde kunnen hebben, of als de waarde van het c-commanderende hoofd P hoger is dan die van de PP. In dat laatste geval kunnen Ps blijkbaar variëren in *F*-waarde, iets wat ook voorgesteld is voor complementeerders.

1.2.5. PP vs. CP

Volgens de theorie van Grimshaw zijn complementeerders en preposities ‘gewone’ leden van de respectievelijk verbale en nominale categorieën, net zoals determineerders en tijd dat zijn.

Het voorstel van Grimshaw dat C in eenzelfde relatie tot IP en VP staat als P tot DP en NP, komt overeen met Emonds (1985), die P en C ook op een parallelle manier behandelt. Het verschil zit ‘m erin dat in Grimshaws hypothese P en C van verschillende categorieën zijn, terwijl Emonds ze analyseert als behorend tot dezelfde categorie. Grimshaw vat Emonds’ analyse echter op als volgt: de gelijke distributie van PP en CP geldt niet voor hun categoriale status, maar duidt op hun overeenkomende functionele status, namelijk dat ze binnen hun categorie de meest functionele XPs zijn.

1.2.6. De status van P

Grimshaw erkent dat adposities een uitdaging vormen voor de notie van uitgebreide projecties. Dit omdat het gedrag dat ze vertonen complex en ambigu is. Zo gedragen adposities zich soms als lexicaal hoofden, met name als het gaat om de reeks complementen die ze kunnen nemen. Ook in hun semantiek lijken adposities soms sterk lexicaal.

Er is echter ook gedrag van P dat erop duidt dat P toch functioneel is. Zo gedragen adposities zich als functionele hoofden in de vorming van een uitgebreide projectie met hun complement. Ook hun gedrag ten aanzien van *pied-piping*, hoofdverplaatsing, congruentie en kenmerkprojectie is functioneel.

Er is vaak voorgesteld dat preposities lexicale hoofden zijn of kunnen zijn, die een verscheidenheid aan complementen kunnen nemen, waaronder PPs. De meeste studies naar preposities hebben echter als uitkomst dat preposities niet eenduidig zijn met betrekking tot het onderscheid lexicaal/functioneel.

Zo stelt Jackendoff (1977) dat er preposities zijn die [+Comp] als kenmerk hebben, een kenmerkspecificatie van lexicale hoofden, en dat er preposities zijn die [-Comp] zijn, een functioneel kenmerk.

Hestvik (1991) maakt een onderscheid tussen thetamarkerende preposities en preposities die niet thetamarkeren, op basis van hun effect op binddomeinen voor anaforen en pronomina.

Voor het Duits en het Nederlands stellen Van Riemsdijk (1990), Zwarts (1995) en Zeller (2001) dat sommige postposities functioneel zijn en prepositionele projecties met lexicale hoofden als complement nemen.

Abney (1987) werkt net als Corver&Van Riemsdijk (2001; zie het artikel van Asbury) met een lijst van criteria die lexicale van functionele hoofden onderscheiden:

(3) Functionele hoofden:

- behoren tot een gesloten lexicale klasse
- kunnen fonologisch of morfologisch afhankelijk zijn van ander talig materiaal
- nemen maar één soort complement
- hebben complementen die geen argumenten zijn (d.w.z. functionele hoofden zijn geen thetamarkeerders)
- zijn onscheidbaar van hun complement (d.w.z. functionele hoofden komen niet intransitief voor en kunnen niet worden "gestrand")
- hebben weinig tot geen descriptieve inhoud, waardoor ze slechts zijdelings bijdragen aan de semantiek van de uiting

Omdat deze criteria maar deels overeenkomen met de criteria van Corver&Van Riemsdijk (2001), biedt dit overzicht nieuwe handvatten voor vragen naar de status van P. Zo pleit er tegen de functionaliteit van P, dat er adposities zijn die meerdere soorten complement kunnen nemen.

Zwarts (1995) past deze criteria toe door te stellen dat directionele preposities in het Nederlands in twee klassen uiteenvallen; een functionele en een lexicale. Als directionele preposities zijn *van*, *naar*, en *tot* functioneel (*van* en *naar* kunnen ook niet-directioneel gebruikt worden en zijn dan volgens Zwarts analyse lexicaal). De directionele preposities *uit*, *door*, *langs*, *om*, *over* en *voorbij* daarentegen zijn lexicaal. De functionele preposities zijn nooit intransitief; komen niet voor in samenstellingen; staan geen scheiding van hun complement toe, zelfs wanneer dit complement een r-pronomen is; gaan altijd vooraf aan hun complement; en nemen geen PP-complementen. De lexicale preposities kunnen intransitief zijn; kunnen samenstellingen vormen; kunnen gescheiden worden van r-pronomencomplementen; kunnen op hun complementen volgen; en kunnen DP- én PP-complementen nemen. Zwarts (1995) neemt aan dat deze verschillen volgen uit de basiskenmerken van functionele versus lexicale hoofden.

Abneys (1987) criteria kunnen als leidraad dienen bij het onderscheiden tussen functionele en lexicale hoofden, maar zijn geen vastomlijnde, strakke voorwaarden; op basis van het ontbreken of juist aanwezig zijn van één of meerdere kenmerken hoeft een categorie nog niet per se functioneel of lexicaal te zijn.

Er zijn meerdere redenen waarom het toepassen van de criteria van Abney (1987) niet ongecompliceerd is. Zo zijn de criteria het sterkst als ze tegelijkertijd van toepassing zijn, maar dat gebeurt vaak niet. Bovendien zijn sommige criteria moeilijk toepasbaar: in hoeverre heeft een prepositie zoals *achter* al dan niet descriptieve inhoud? Is de klasse waar *achter* deel van uit maakt een relatief kleine open klasse of is het een gesloten klasse?

Misschien wel het grootste probleem ligt besloten in hoofden zelf, zeker bij adposities. Bij het onderzoek naar adposities blijkt dat er grote verschillen tussen adposities onderling zijn. sommige zijn prepositioneel, andere zijn postpositioneel. Er zijn locatieve adposities maar ook temporele.

Bovendien lijken sommige adposities duidelijk betekenis te dragen terwijl andere betekenisloos zijn. De vraag is, op welke adposities een etiket zoals 'functioneel' dan van toepassing is. Adposities zijn een heel heterogene groep: het zijn allemaal hoofden die geen V zijn en die over het algemeen een DP als complement nemen, maar daar houden de algemene kenmerken wel op. Grimshaw geeft aan dat het onderscheid tussen lexicaal en functioneel waarschijnlijk niet volstaat om het gevarieerde gedrag van adposities te karakteriseren.

Grimshaw zoekt hieruit een uitweg door te stellen dat sommige preposities lexicaal zijn, en de rest functioneel. Vervolgens kijkt ze of lexicale preposities compatibel zijn met de theorie van uitgebreide projectie. Dat blijkt inderdaad het geval te zijn. De aanname dat er lexicale preposities zijn, betekent dat sommige preposities de *F*-waarde van lexicale hoofden hebben, en dat andere adposities hogere *F*-waarden hebben. Zo is ook te verklaren hoe twee PPs een uitgebreide projectie kunnen vormen: dat kan, als de één een hogere *F*-waarde heeft dan de ander.

1.2.7. Ps met 'neutrale' categoriekekenmerken

Er zijn ook preposities die een IP als complement nemen:

- (4) Hij heeft haar niet gezien sinds het feest begon

Er zijn zelfs talen die preposities in combinatie met propositionele complementen toestaan, zoals het Spaans. Blijkbaar kunnen preposities complementen nemen die [+verbaal] zijn. Er is echter eerder vastgesteld dat adposities, in lijn met N en D, [+nominaal] zijn. Willen ze een uitgebreide projectie kunnen vormen met hun complement, dan hoort dat complement ook [+nominaal] te zijn. De taalfeiten laten echter zien dat er een uitgebreide projectie gevormd wordt met een complement dat [+verbaal] is.

Grimshaw lost dit op door allereerst vast te stellen dat sommige "preposities" ook complementeerders zijn: ze hebben twee syntactische categorieën. We hebben dan te maken met 1) hoofden zoals *dat*, *terwijl*, en *hoewel* die puur verbaal zijn en alleen verbale complementen kunnen nemen; 2) hoofden zoals *tijdens*, *ondanks* en de locatieven en directionelen die puur nominaal zijn en alleen nominale complementen kunnen nemen; 3) een groep van hoofden die zowel verbaal en nominaal zijn, en daarom zowel clausale als nominale complementen kunnen nemen.

Hoe kan een hoofd zowel verbaal als nominaal zijn, zonder dat daar twee verschillende talige uitdrukkingen aan verbonden zijn? Grimshaw stelt voor dat dit veroorzaakt wordt door categoriale neutraliteit: preposities die zowel nominale als verbale complementen nemen zijn (blijkbaar) neutraal tussen [+nominaal] en [+verbaal]. Dit is geen onverwachte theorie, omdat we hetzelfde ook zien bij DegPs, die neutraal zijn tussen adverbia en adjectieven. Zulke preposities, die dus eigenlijk zowel nominaal als verbaal zijn, kunnen daarom combineren met DPs of PPs en zo een uitgebreide projectie vormen; maar ze kunnen ook combineren met IPs of CPs en zo wederom een uitgebreide projectie vormen.

1.3. Zwarts, J. (1997). Lexical and functional properties of prepositions. In: D. Haumann & S. Schierholz (eds.), Lexikalische und grammatische Eigenschaften präpositionaler Elemente (pp. 1-19). Tübingen: Max Niemeyer Verlag.

1.3.1. Problemen bij het karakteriseren van P als lexicaal of functioneel

Het onderscheid tussen lexicale en functionele categorieën is niet meer weg te denken uit de huidige generatieve grammatica. Binnen vrijwel alle gebieden van de taalkunde speelt dit onderscheid een rol, zich uitstrekkend van woordvolgorde en prosodie tot taalvererving en afasie.

Voor de duidelijke categorieën zoals nomina en determineerders is het onderscheid tussen lexicale en functionele categorieën ongecompliceerd, maar er zijn ook categorieën die veel moeilijk te definiëren zijn, zoals adverbia, hulpwerkwoorden, telwoorden en boven al preposities.

In de X-bartheorie van de jaren '70 en '80 werd P over het algemeen opgevat als lid van het rijtje N, V, A en P. P was niet meer of minder lexicaal dan de andere drie categorieën. Met de afbakening van het concept van functionele categorieën, eind jaren '80, kwamen er vragen over het karakter van P. Een duidelijk antwoord op de vraag of P lexicaal of functioneel is, is tot nog toe niet gevonden. Er zijn ook onderzoekers die stellen dat P heterogeen is: sommige preposities zijn lexicaal, andere functioneel.

De reden voor het gebrek aan eensgezindheid over de status van P komt volgens Zwarts voort uit de criteria die N, V en A van categorieën zoals D en C scheiden: deze criteria falen erin een duidelijke uitkomst te geven als ze toegepast worden op P.

Volgens Zwarts zijn er twee aan elkaar verwante redenen voor het probleem dat preposities vormen voor het onderscheid lexicaal-functioneel. De ene reden wordt veroorzaakt door de preposities zelf, de andere reden hangt samen met de noties van *lexicaal* en *functioneel*. Zo zal blijken dat de Nederlandse preposities bestaan uit een kern van *echte* preposities en een periferie van woorden die zich wel in bepaalde aspecten als prepositie gedragen, maar die niet moeten worden gezien als authentieke elementen van de categorie P. Het scheiden van de 'echte' en de 'neppe' preposities geeft meer duidelijkheid over de karakteristieken van P. Er zal blijken dat P in sommige opzichten functioneel is en in andere opzichten lexicaal.

Daarnaast pleit Zwarts ervoor om de begrippen *lexicaal* en *functioneel* niet te behandelen als 'lichtknopjes' waarbij niet-functioneel altijd lexicaal betekent en andersom. Hij betoogt dat beide begrippen eerder refereren aan twee van elkaar onafhankelijke dimensies. Zo is een categorie lexicaal als zij gebaseerd is op de lexicale kenmerken [+N] en [+V]; een categorie is functioneel als het als functie of taak heeft projecties aan projecties te verbinden.

1.3.2. Twee soorten preposities in het Nederlands

Bij het woord 'preposities' wordt over het algemeen eerst gedacht aan de 'kooitje-preposities' (in het kooitje; door het kooitje; etc.) in (1a). Ook de minder voor de hand liggende gevallen in (1b) worden echter traditioneel tot preposities gerekend:

- (1) a. aan, achter, bij, buiten, door, in, na, naar, naast, op, over, tegen, tussen, uit, van, voor
b. aangaande, behoudens, benevens, benoorden, inclusief, inzake, middels, namens, ondanks, overeenkomstig, qua, richting, sedert, via, zonder

De verschillen tussen de preposities in (1a) en (1b) op het gebied van fonologie, morfologie, syntaxis, semantiek, etymologie, frequentie en verwerving zijn aanzienlijk. Dit onderscheid is niet alleen voor het Nederlands gemaakt; ook in Duits en het Engels lijkt er een soortgelijke scheiding tussen preposities te zijn, zo stellen Kortmann en König (1992). Voor het gemak benoemt Zwarts de 'gewone' preposities in (1a) als type A, en die in (1b) als type B.

Een verschil tussen de preposities van type A en type B is dat er veel meer preposities van type B zijn, en dat deze bovendien over het algemeen langer zijn dan de type-A-preposities. Type-A-preposities bestaan meestal uit één morfeem, terwijl type B vaak polymorfemisch is. Dit is te verklaren vanuit het feit dat veel van de type-B-preposities historisch gezien afgeleid zijn van nomina, werkwoorden en adjectieven. Bovendien zijn alleen de preposities van type B soms geleend uit andere talen:

- (2) à, conform, contra, exclusief, inclusief, per, qua, versus, via

Ook in hun gebruik verschillen de type-A- en type-B-preposities sterk. De preposities van type A worden veel frequenter gebruikt, zowel in gesproken als in geschreven taal. Bijna 95% van alle preposities in een corpus van gesproken en geschreven Nederlands is van type A (Uit den Boogaart 1975). Type B wordt vaak alleen gebruikt in geschreven taal, en doet soms erg formeel aan.

Wat betreft de verwerving is er ook een verschil: kinderen leren eerst de preposities van type A, en pas (veel) later die van type B.

De meeste type-A-preposities kunnen intransitief gebruikt worden:

- (3) a. Jan is *binnen*
- b. Het licht is *aan/uit*
- c. De wijn was *op*

Dit tegenover type-B-preposities, die maar zelden zonder hun complement voor kunnen komen. We vinden alleen de volgende uitzonderingen:

- (4) a. Het toilet is *beneden*
- b. We zijn *halverwege*
- c. De wedstrijd is *voorbij*
- d. De lente is *nabij*
- e. Het hele dorp zit *zonder*

Met betrekking tot woordvorming is het zo dat de meeste preposities van type A samenstellingen kunnen vormen met nomina en werkwoorden. Indien er sprake is van een derivatie van een prepositie, dan zijn dit in het algemeen preposities van type A. Samenstellingen en derivaties met preposities van type B komen slechts zelden voor.

Een belangrijke eigenschap van preposities van type A is dat ze “gestrand” kunnen zijn. Dit is echter alleen mogelijk als het object van de prepositie de vorm van een r-pronomen heeft. Type-B-preposities kunnen nooit gestrand worden¹:

- (5) a. op het paard – er op
- b. achter die tafel – daar achter
- c. over welk probleem – waar over
- d. voor een bepaalde gelegenheid – ergens voor

- (6) a. gezien het weer – *er gezien
- b. middels dat programma – *daar middels
- c. ondanks welk bezwaar – *waar ondanks
- d. via een raam – *ergens via

Een belangrijk onderscheid is tot slot dat type-A-preposities in de eerste plaats vooral een ruimtelijke betekenis hebben, en daarnaast een variëteit aan afgeleide niet-ruimtelijke betekenissen hebben (temporeel, causaal, etc.). De betekenis van type-B-preposities is vaak toegespitst op één specifiek semantisch terrein, dat bovendien lang niet altijd het ruimtelijke domein is. Voorbeelden hiervan zijn:

- (7) a. Temporeel
 gedurende, tijdens, hangende, staande, sedert, sinds
- b. Causatief
 trots, ondanks, ongeacht, dankzij, ingevolgde, vanwege, wegens
- c. Inclusief/exclusief
 behoudens, exclusief, uitgezonderd, benevens, inclusief
- d. topic
 aangaande, betreffende, inzake, nopens, qua

¹ Uitzonderingen die acceptabel lijken: *er beneden, er tegenover, er voorbij*

Tot slot kunnen preposities van type A op meerdere manieren gemodificeerd worden, terwijl de modificatie van type-B-preposities beperkt is.

Zwarts geeft in tabelvorm een overzicht van alle verschillen tussen type-A- en type-B-preposities:

(8) type-A-preposities	type-B-preposities
gesloten klasse	relatief open klasse
alleen autochtone woorden	ook leenwoorden
kleine woordjes	langere woorden
monomorfemisch	vaak afgeleid van N, V of A
hoogfrequent	niet-frequent
alledaags en veelgebruikt	formeel en archaisch
vroege verwerving	late verwerving
ook intransitief gebruik	altijd transitief
morfologische rol	geen morfologische rol
stranding	geen stranding
ruimtelijke betekenis	vaak geen ruimtelijke betekenis
rijke modificatie	beperkte modificatie

1.3.3. Complexe preposities

Omdat de verschillen tussen de type-A-preposities en de type-B-preposities bijna oneindig zijn, stelt Zwarts voor beide preposities te scheiden in twee verschillende categorieën. De preposities van type A vormen dan de 'ware' categorie P in het Nederlands en de type-B-preposities zijn, hoewel ze prepositionele kenmerken hebben, elementen van een andere soort.

Zwarts geeft een analyse van de categorie die de type-B-preposities zouden kunnen vormen, waarbij de structuur van die categorie wel een P bevat. Hij stelt voor respectievelijk type-A- en type-B-preposities de volgende structuren voor:

- (9) a. Type A: P
 b. Type B: [PP P[XP X [DP _]]]

De structuur van type B is als volgt opgebouwd: het hoogste hoofd in de structuur is altijd een P die daarmee prepositionele karakter van de hele constructie bepaalt. Die P kan een geclitiseerde prepositie (*in*) of een affix (-s) zijn, of abstract zijn (d.w.z. zonder fonetische realisatie, zoals in de meeste gevallen). Het lagere hoofd is meestal een nomen of een werkwoord, maar in een aanzienlijk aantal van de gevallen is de categorie van dit hoofd niet meer te identificeren. Het lexicon laat deze categorie dan ongespecificeerd: X. Dit lagere hoofd verplaatst naar de P. De lege DP-positie dient gevuld te worden met een DP. Een aantal voorbeelden om te illustreren hoe deze structuur tot uiting komt in de taal:

- (10) [PP P[XP [X ...] DP]]
a.	in	[N zake]
b.	-s	[N middel]
c.	-s	[V volgen]
d.		[V gegeven]
e.		[A inclusief]
f.		[X sedert]

Deze structuur is een middel om niet-preposities te veranderen in preposities. Dit gebeurt met woorden van andere syntactische categorieën, woorden uit andere talen en woorden uit niet-ruimtelijke domeinen, en het resultaat is eigenlijk een 'nep-prepositie'. Hierdoor valt te verklaren hoe het komt dat deze klasse van preposities zich zo anders gedraagt dan de 'echte' preposities van type A.

1.3.4. De status van categorie P

Nadat Zwarts het onderscheid heeft gemaakt tussen ‘echte’ en ‘neppe’ preposities, is het tijd om naar de status van de (echte) P te kijken. Dit is nu beter mogelijk, omdat het ambigue gedrag van P grotendeels is opgelost door de ‘neppe’, complexe Ps van de ware preposities te scheiden.

Zwarts bekijkt de status van P nauwkeuriger door de kenmerken van preposities te vergelijken met de kenmerken van duidelijk functionele categorieën: D, C en voegwoorden (in navolging van Munn (1992) “B” genoemd). Als hij de belangrijkste kenmerken van P aan de ene kant en D, C en B aan de andere kant tegen elkaar af zet, komt daar de volgende vergelijking uit:

(11)	functionele categorieën D, C, B	categorie P
a.	gesloten klasse	gesloten klasse
b.	kleine morfemen	kleine morfemen
c.	één verplicht complement	kunnen gebruikt worden zonder complement
d.	geen stranding	kunnen gestrand worden
e.	geen rol in morfologie	morfologische rol (d.w.z. kunnen input zijn voor morfologische processen zoals samenstelling of derivatie)

(11) laat zien dat P in ten minste twee opzichten functioneel is: P is een gesloten klasse die bestaat uit kleine woorden. (11) laat echter ook zien dat P ook niet-functionele kenmerken heeft: preposities kunnen intransitief gebruikt worden, P kan gestrand worden, en P kan gebruikt worden in morfologische processen. P blijkt dus niet binnen de gebruikelijke classificatie van lexicaal en functionele categorieën te vallen. Zwarts pleit daarom voor het herzien van deze classificatie. Hij wil in ieder geval af van het idee dat een categorie die níet functioneel is, lexicaal zou zijn of andersom. Zwarts pleit voor het behandelen van de noties *lexicaal* en *functioneel* als twee verschillende dimensies.

1.3.5. Lexicaliteit en functionaliteit

Zoals gezegd wil Zwarts af van de complementariteit van de noties *lexicaal* en *functioneel*. In plaats daarvan is een categorie wel of niet lexicaal, én wel of niet functioneel. Beide dimensies zijn onafhankelijk van elkaar.

N, V en A zijn lexicaal: het zijn open categorieën die vrijelijk nieuwe woorden toestaan, geleend uit andere talen of geproduceerd door morfologische processen. De term *lexicaal* gebruikt Zwarts hier letterlijk: de drie categorieën N, V en A zijn de categorieën van het lexicon. Andere categorieën zijn categorieën van de grammatica. Niet-lexicale categorieën zijn gesloten klassen van kleine woorden die relatief ontoegankelijk zijn voor innovatie omdat ze in zekere zin in de grammatica ingesloten zijn. P is zo’n klasse.

Ook de term *functioneel* gebruikt Zwarts in zijn artikel letterlijk, in wiskundige zin. Iets dat functioneel is, is een instrument dat projecties met elkaar verbindt. Als voorbeeld de determineerder *de*: deze is van toepassing op een NP en levert in combinatie daarmee een definiëte NP op, m.a.w. *de* maakt NPs tot definiëte NPs (d.w.z. DPs). De complementeerder *dat* maakt zinnen tot indicatieve zinnen en de finiete T maakt van VPs zinnen van tijd (d.w.z. TPs). De categorieën N, V en A zijn niet-functioneel, omdat ze niet in dezelfde zin als D, C en T functies zijn. Ook P is niet zo’n functie.

De nieuwe interpretaties van de begrippen *lexicaal* en *functioneel* leveren vier mogelijkheden op:

(12)	lexicaal	niet-lexicaal
niet-functioneel	N, V, A	P
functioneel	?	D, C, B, ...

Uit (12) blijkt dat P een speciale categorie is: P is noch lexicaal, noch functioneel. P deelt echter wel in een bepaald opzicht kenmerken met functionele categorieën zoals D en C (beiden zijn een gesloten klasse met kleine woorden), maar in een ander opzicht ook met de lexicale categorieën N, V en A (beiden zijn soms intransitief en spelen een rol in morfologie).

1.3.6. Categoriele kenmerken

Zwarts stelt in navolging van Chomsky (1981) dat aan lexicale categorieën kenmerken toegekend kunnen worden: een lexicale categorie is al dan niet gespecificeerd voor de kenmerken N en V, waarbij [+N] staat voor substantief en [+V] voor predicatief:

(13)	nomen	[+N, -V]
	adjectief	[+N, +V]
	werkwoord	[-N, +V]

Ook preposities zijn in zulke kenmerken te karakteriseren: P is niet substantief, noch predicatief: [-N, -V]. Chomsky (1981) stelt dat lexicale categorieën die categorieën zijn die voor ten minste één van de twee kenmerken positief gespecificeerd zijn: N, V en A, maar P niet. Zwarts volgt Déchaine (1993) in het idee dat alleen de categorieën met een positief [N]- of [V]-kenmerk zichtbaar of toegankelijk zijn in het lexicon, en op die manier kandidaten voor leenwoorden en andere innovaties. Categorieën zonder specificatie voor [N] of [V], of die voor beide kenmerken negatief gespecificeerd zijn (P) zijn in het lexicon onzichtbaar en ontoegankelijk.

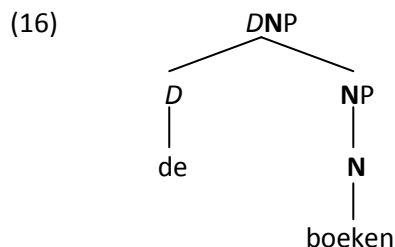
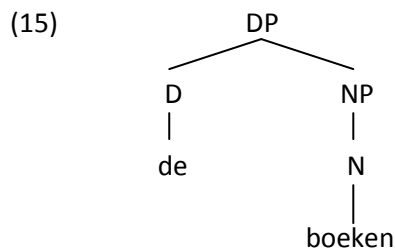
Abney (1987), Van Riemsdijk (1990) en Grimshaw (1991) hebben Chomsky's kenmerkensysteem uitgebreid om zo ook functionele categorieën te omvatten. Het idee is dat ook functionele categorieën gespecificeerd zijn, en wel op een dusdanige manier dat duidelijk wordt welke lexicale categorieën ze als hun complement kunnen nemen. Functionele categorieën hebben bovendien een kenmerk F om aan te geven dat ze functioneel zijn. Op deze manier is bijvoorbeeld D als volgt gespecificeerd: D = [+N, -V, F].

Zwarts stelt echter dat deze gedachtegang niet het gewenste resultaat heeft, omdat functionele categorieën zoals D, Deg, C en I (ook) lexicaal lijken te zijn (ze zijn immers positief gespecificeerd voor [N] of [V], of allebei). Daarom beschouwt Zwarts het functionele kenmerk F niet als een kenmerk dat simpelweg aan de andere kenmerken wordt toegevoegd, maar als een operator die van toepassing is op de kenmerken die aangeven met welke lexicale categorie het functionele hoofd samengaat:

(14)	D	=	[F([+N, -V])]
	Deg	=	[F([+N, +V])]
	C, I	=	[F([-N, +V])]

1.3.7. Stranding en projectie

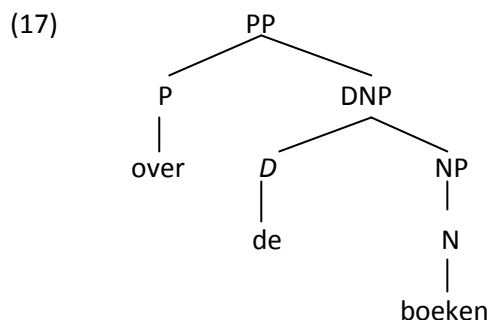
Één van de eigenschappen van functionele categorieën is dat ze niet gestrand kunnen worden. Zwarts verklaart dit vanuit het kader van uitgebreide projectie zoals Grimshaw (1991) dat geformuleerd heeft. Zij stelt dat een functioneel hoofd zoals D, gecombineerd met een lexicale projectie (NP in dit geval), niet alleen een DP vormt, maar ook gezien kan worden als een uitgebreide projectie van N. In zo'n structuur worden een aantal kenmerken van N 'doorgeprojecteerd' naar de DP. Dit zijn onder andere getalskenmerken, maar ook semantische eigenschappen. In plaats van een structuur zoals in (15), zien we een opbouw zoals in (16):

In de structuur in (16) is te zien dat de DP-projectie een combinatie is van kenmerken van D en van N.

Hiermee wordt ook duidelijk waarom *boeken* niet verplaatst mag worden: deze NP is onderdeel van een lijn van projectie, en als *boeken* verplaatst wordt, wordt de projectielijn verbroken.

In analogie hiervan wordt ook duidelijk waarom het complement van een prepositie wél verplaatst kan worden. Hoewel een prepositie niet-lexicaal is, heeft P zelf wel categoriale kenmerken om te projecteren: [-N, -V]. De PP is daarom een exclusieve projectie van P en geen uitgebreide projectie van N, dat immers andere categoriale kenmerken heeft:

Als de DP (of eigenlijk: de DNP) verplaatst wordt, wordt de volledigheid van de projectielijn niet aangetast. Hier is weer een overeenkomst te zien tussen P en de lexicale hoofden N, V en A, die ook aan het hoofd staan van hun eigen projectie.

1.3.8. De functionele preposities *naar* en *van*

Het moge duidelijk zijn dat Zwarts de opvatting verdedigt dat P (om precies te zijn: alleen preposities van type A) niet lexicaal én niet functioneel is. Het niet-lexicale karakter van P correspondeert met het feit dat P een gesloten klasse is die bestaat uit kleine woorden; het niet-functionele karakter van P correspondeert met de mogelijkheid om Ps intransitief, in morfologie en bij stranding te gebruiken.

Er zijn echter twee directionele Ps die een probleem vormen voor deze analyse: *naar* en *van*. Het is namelijk zo dat beiden niet intransitief gebruikt kunnen worden:

- (18) a. *hij is naar
 b. * hij is van

Daarnaast is het onmogelijk om morfologische processen toe te passen op beiden. Zo levert een combinatie met een werkwoord een onwelgevoemde samenstelling op:

- (19) a. *naargaan
b. *vankomen

Zoals we weten laten functionele hoofden precies hetzelfde zien: ook functionele hoofden kunnen niet intransitief gebruikt worden en zijn nooit input voor morfologische processen. Om deze overeenkomsten stelt Zwarts (1995a) daarom dat *naar* en *van* functionele preposities zijn.

Deze functionele preposities gedragen zich bovendien in die zin net zoals functionele hoofden, dat ze als functies werken. *Naar* en *van* zijn beide P-functoren die op een nominale projectie werken:

- (20) naar, van = [P(N)]

Het feit dat deze preposities functioneel zijn, doet niets af aan hun non-lexicale kenmerken (d.w.z. [-N] en [-V]). Wat ze onderscheidt van andere Ps is dat ze functies zijn. Toch dienen *naar* en *van* ook streng gescheiden te worden van andere functionele hoofden, omdat ze – anders dan functionele hoofden – gestrand kunnen worden:

- (21) a. waar kijk je naar
b. waar is dit van

Dit is te verklaren vanuit het feit dat aan functionele hoofden geen categoriale kenmerken ([+/-V] en [+/-N]) toebedeeld kunnen worden. Functionele hoofden vormen daarom een uitgebreide projectie met hun complement, waarbij het complement zijn categoriale kenmerken 'doorprojecteert' aan het functionele hoofd. Bij PPs gebeurt dit niet, want door de eigen categoriale kenmerken van P wordt de projectie van de categoriale kenmerken van het complement geblokkeerd. P vormt dus geen uitgebreide projectie met zijn complement, en bij verplaatsing van het complement wordt er geen projectielijn verbroken. Het is daarom dat stranding toch mogelijk is bij de functionele preposities *naar* en *van*².

Wat duidelijk van preposities onderscheiden moet worden, zijn wat-voor-constructies en van-die-constructies:

- (22) a. Wat voor plaatjes heb je gezien?
b. Ik heb van die leuke plaatjes gezien.

Hoewel hier sprake is van een prepositie voorafgaand aan een NP, is het geheel geen PP maar een NP. Daarom ook zijn de kenmerken van het geheel nominaal, en niet prepositioneel. Hieruit volgt dat in deze gevallen *voor* en *van* veranderd zijn in zuivere functionele hoofden, die hun prepositionele kenmerken verloren zijn en sterk op determineerders lijken. Deze constructies bevatten dus nep-preposities die niet verward moeten worden met echte preposities!

1.4. Koopman, H. (2000). Prepositions, postpositions, circumpositions, and particles. In: H. Koopman (ed.), The syntax of specifiers and heads (pp. 204-260). Routledge: London.

1.4.1. Verschillende soorten P

Dat Koopman het Nederlands uitkiest als taal op basis waarvan ze universele uitspraken wil doen over de structuur van P is niet zomaar. De syntaxis van P is in deze taal erg rijk.

Zo heeft het Nederlands in de S-structuur preposities, postposities, circumposities (opgebouwd uit een prepositie en een postpositie of een postpositioneel element) en partikels. Omdat deze talige

² Er is slechts een beperkt aantal NPs dat vanuit een PP verplaatst kan worden; alleen bij r-pronomina kan stranding van P optreden. Voor wat betreft het al dan niet doorbreken van een projectielijn zijn de voorwaarden voor stranding echter wel vervuld.

elementen op elkaar lijken, is de nulhypothese dat allen behoren tot dezelfde syntactische categorie: P.

1.4.2. Projecties van P

Uitgaande van het idee dat preposities, postposities, circumposities en partikels allemaal tot P behoren, projecteren deze varianten allemaal minimaal een PP. De PP-projecties die ze vormen verschillen echter in hun interne syntaxis (i.e. de verdeling van intern materiaal van de PP) en hun externe syntaxis (i.e. met betrekking tot *pied-piping*, *PP-over-V*, *P-stranding* en *P-incorporatie*).

Bij het onderscheid tussen de verschillende interne syntaxissen van PPs is het belangrijk een verschil te maken tussen niet-directionele en directionele PPs. Preposities kunnen zowel niet- als wel directioneel zijn. Postposities en circumposities zijn altijd directioneel, en partikels zijn +/- directioneel.

Koopman ziet overeenkomsten tussen de verschillende soorten P en hun interne syntaxis enerzijds, en projecties van een andere categorie anderzijds. Zo zijn prepositionele PPs parallel met CPs, directionele PPs met IPs en PartPs met VPs. Hierbij lijkt Koopman uit te gaan van variatie tussen verschillende soorten Ps met betrekking tot hun lexicaal dan wel functioneel status: P is niet puur lexicaal of functioneel. Door een parallel te trekken tussen prepositionele PPs en CPs lijken preposities functioneel. Hetzelfde geldt voor directionele PPs en IPs. Bij PartPs trekt Koopman een parallel met VPs, die natuurlijk een lexicaal hoofd V hebben. Naar analogie van VPs zouden partikels dan lexicaal zijn.

1.4.3. De interne structuur van P

Het gedrag van r-pronomina in combinatie met preposities geeft inzicht in de functionele projecties boven P. Met name de structuur van non-directionele preposities is het best begrepen en uitgewerkt.

In (1) zien we dat R-pronomina links staan van P, maar *pied-piping* van de PP in (2) laat zien dat ze nog wel bevat zijn in de projectie van P.

- (1) Ik heb dat boek *daarop* gelegd
- (2) De tafel, *waarop* ik het boek heb gelegd

De vraag naar wáár in de PP r-pronomina hun plaats hebben, geeft informatie over de functionele projecties binnen de PP.

Dat R-pronomina hoger staan dan de Spec-positie van de projectie van P zelf, blijkt uit empirisch bewijs. De locatie van P kan namelijk nader gespecificeerd worden, waarbij R-pronomina vooraf gaan aan de specificeerder:

- (3) a. Omdat ik ze *boven* in de la gelegd heb
- b. Omdat ik ze *er boven (*er) in* heb gelegd

Er bevinden zich dus functionele projecties boven P. Als eerste onderscheidt Koopman in ieder geval een projectie AgrP, die nodig is om casus te kunnen verlenen. R-pronomina blijken ook niet op de Spec-positie van deze projectie laag te kunnen zitten, omdat die positie voorbehouden is aan reguliere pronomina.

R-pronomina staan dus hoger dan op de Spec-positie van de PP of van AgrP, en wel op de Spec-positie binnen een projectie van een hoofd *Place*, zo stelt Koopman.

Naast PlaceP bestaat de uitgebreide projectie van PP uit ten minste twee extra niveaus van functionele projectie die PlaceP domineren. Dit kan worden vastgesteld op basis van de distributie van r-pronomina en bepaalde kale adverbiale modificeerders van P, zoals *pal* of *vlak*. R-pronomina kunnen deze modificeerders zowel voorafgaan als volgen, zonder verschil in betekenis.

- (4) a. Vlak bij het huis
b. (er) vlak (er) bij
- (5) a. Pal achter het huis
b. (er) pal (er) achter

Uitgaand van het idee dat modificeerders altijd op dezelfde positie zitten, moeten er twee Spec-posities zijn binnen de PP die *er* kunnen ontvangen: één die voorafgaat aan de modificeerder en één die er op volgt. De modificeerder zelf kan voorafgaan aan *er* en staat dus in ieder geval in een Spec-positie van een projectie hoger dan PlaceP. Omdat *er* ook vooraf kan gaan aan de modificeerder, moet er ook nog een Spec-positie zijn voorafgaand aan de modificeerder. Overigens is er ook gesuggereerd dat zulke kale openlijke modificeerders een hoofd op zich kunnen zijn, en een DegP(place) projecteren. Omdat een eventuele modificeerder van DegP en een R-pronomen niet beide in Spec, Deg(place) kunnen zijn, stelt Koopman dat er nog een projectie boven de DegP zit, die zij CP(place) noemt om het parallellisme met CPs en DPs uit te drukken.

De interne structuur van directionele adposities is complexer. Postposities en circumposities zijn altijd directioneel, preposities kunnen directioneel zijn. Dat betekent dat deze soorten van P in ieder geval nog een extra functionele projectie hebben: PathP.

Partikels spelen in dit geheel nog een ander verhaal. Partikels die homofoon zijn met preposities hebben diverse gebruikswijzen: idiomatisch, directioneel en aspectueel. Gezien het feit dat een partikel geen onafhankelijke lexicale kenmerken heeft, lijkt het voor de hand te liggen dat idiomatische partikels een PP projecteren zonder functionele lagen: een V zou dan een kale PP als complement nemen. Dit idee sluit ook aan bij de syntactische distributie van partikels: partikels kunnen in V incorporeren, omdat V het dichtstbijzijnde C-commanderende hoofd is van V. Met directionele partikels ligt het anders. Directionele partikels drukken richting uit, en moeten daarom ook een projectie van Path bevatten. Path neemt hier een PP-complement met het partikel als hoofd. P verplaatst naar Path in directionele PPs, en hier kan het partikel bovendien nog incorporeren in V.

1.5. Asbury, A., Dotlacil, J., Gehrke, B. & Nouwen, R. (2008). *Syntax and semantics of spatial P*. Amsterdam: John Benjamins. Inleiding: pp.1-35

Asbury en anderen richten zich in dit artikel op de interne syntaxis en semantiek van ruimtelijke adposities. De externe syntaxis en semantiek van ruimtelijke adposities worden slechts af en toe aangestipt. Wat ook alleen zijdelings aandacht krijgt zijn partikels, ook al erkent Asbury dat ook partikels over het algemeen onder de categorie van P geschaard worden.

1.5.1. Het onderscheid tussen lokale en directionele adposities

Een cruciaal onderscheid dat Asbury maakt ten aanzien van ruimtelijke adposities, is het onderscheid tussen directionele adposities (*naar, via, etc.*) en lokale adposities (*in, op, etc.*). Er kan sprake zijn van meerdere adposities, of van adposities die zowel een kenmerk van richting als een kenmerk van plaats bevatten. In zulke gevallen domineert de eigenschap van richting de eigenschap van plaats.

1.5.2. Wat is P

Er is veel discussie over de vraag wat P is. Algemeen aangenomen wordt dat de categorie bestaat uit markeerders die een relatie uitdrukken tussen twee entiteiten, en die vooraf gaan of volgen op het nomen waar ze bijhoren.

Eén manier om categorie P te definiëren, is door de kenmerken van P af te zetten tegen de kenmerken van N, V en A. Zo komt Chomsky (1970) tot de conclusie dat P [-N,-V] is en daarom overeenkomsten vertoont met nomina (die ook -V zijn) en met werkwoorden (-N). Adjectieven vormen binnen zo'n theorie geen klasse met P, omdat ze [+N, +V] zijn.

Jackendoff (1975) werkt echter binnen een andere theorie, waarbij hij stelt dat P lijkt op werkwoorden omdat ze een object hebben, en op adjectieven omdat ze geen subject hebben.

Het definiëren van P volgens een bepaald systeem is soms van invloed op het debat over de status van P als functioneel of lexicaal.

1.5.3. Welke elementen behoren tot P

Behalve de vraag naar wat P is, levert ook de vraag naar welke linguïstische elementen tot de categorie P behoren veel discussie op. Het lijkt erop dat er meerdere subcategorieën van woorden zijn die zich "P-achtig" gedragen. Dit kan ook omgedraaid worden: er lijken meerdere subcategorieën van P te zijn die zich elk anders gedragen: sommige adposities hebben nominale kenmerken, andere adposities hebben verbale kenmerken.

1.5.4. Het lexicale vs. functionele debat

Nauw samenhangend met de discussies over de essentie van P, is het debat over de status van categorie P als lexicaal dan wel functioneel. De meeste talen lijken een tweedeling te hebben tussen adposities, waarbij sommige meer lexicaal en andere meer functioneel zijn. Deze opdeling in lexicale en functionele adposities wordt soms gemaakt in relatie tot andere (lexicale en functionele) categorieën: zo lijkt het in het Engels zo te zijn dat de meer lexicale P's juist die adposities zijn die de meeste gelijkenis vertonen met de lexicale categorieën V, N en A. Hierbij treedt ook het belang van de definiëring van P in termen van overeenkomsten en verschillen met andere categorieën op de voorgrond.

Het onderscheid tussen de lexicale of functionele status van P is in sommige talen echter ook te maken onafhankelijk van de relatie met andere lexicale of functionele categorieën.

Omdat er zo'n onderscheid lijkt te zijn tussen de meer lexicale Ps aan de ene kant en de meer functionele Ps aan de andere kant, gaat het debat soms ook over de vraag of P misschien niet eigenlijk twee verschillende categorieën is.

Alle onduidelijkheid over de status van P wordt eigenlijk veroorzaakt door het gedrag van P zelf, dat niet eenduidig is. Er bestaan algemene richtlijnen of kenmerken die horen bij een functionele of lexicale status. Corver & Van Riemsdijk (2001) hebben zulke kenmerken op een rijtje gezet:

(1) *Kenmerken van lexicale en functionele categorieën*

Lexicale categorieën	Functionele categorieën
1. relatief specifieke/gedetailleerde semantische inhoud	non-conceptuele betekenis, grammaticale functie
2. open klasse	gesloten klasse
3. over het algemeen onafhankelijke en ongebonden woorden	over het algemeen fonologisch en morfologisch afhankelijk
4. variabele c-selectie (top-down)	strikte c-selectie (bottom-up)
5. thetamarkeren hun complement	thetamarkeren hun complement niet
6. kunnen van hun complement gescheiden worden	zijn over het algemeen onscheidbaar van hun complement
7. staan lege categorieën toe	staan geen lege categorieën toe

Op basis van deze tabel worden werkwoorden, nomina en adjectieven ondubbelzinnig als lexicaal gedefinieerd, en zijn determineerders en tijd typisch functioneel. P is echter niet eenduidig bij één van beiden in te delen. Bovendien gedraagt P zich in verschillende talen anders: in de ene taal lijkt P een meer functionele status te hebben, in andere talen een meer lexicale.

Voor beide opvattingen zijn verdedigers te vinden. Zo behandelen Emonds (1972) en Jackendoff (1973) P als een lexicale categorie, met name gebaseerd op het idee dat P, net als V, casus uitdeelt. V is een lexicale categorie, dus parallel daaraan zou P dat ook zijn.

Ook Den Dikken (2006) is een voorstander van de lexicale status van P, op basis van de theorie dat P een eigen functionele structuur projecteert. Dit is een kenmerk dat P met de andere lexicale categorieën N, V en A gemeen heeft.

Er zijn echter ook veel aanhangers van de functionele status van P, waarbij gefocust wordt op de verschillen tussen P en de drie lexicale categorieën N, V en A. Grimshaw (2000) stelt dat P niet zozeer lijkt op V, als wel op C: zij trekt parallellen tussen de verbale uitgebreide projectie en die van het nomen, waarbij ze meent dat P in de nominale uitgebreide projectie overeenkomt met C in de verbale uitgebreide projectie.

Ook Baker (2003) verwerpt P als lexicale categorie, op basis van verschillende incorporatieverschijnselen. Bovendien, zo stelt hij, verschilt P van N, V en A in het niet hebben van duidelijke derivatieve uitgangen in welke taal dan ook.

Botwinik-Rotem (2004) wijkt ook niet af van de positie dat P een functionele categorie is. Hij geeft echter een verklaring voor de diversiteit van functies van P, door drie verschillende types P te definiëren: P_R specificeert een specifieke semantische relatie met het nomen, P_C heeft een naamvalsfunctie en P_{PRED} heeft een gezegdestatus.

Behalve aanhangers van een uitsluitend lexicale of uitsluitend functionele status van P, zijn er ook onderzoekers die, met het oog op de verscheidenheid van de categorie, pleiten voor een gecombineerde analyse. Zo stelt Van Riemsdijk (1990) dat er zowel lexicale als functionele elementen binnen de categorie P zijn, waarbij hij gebruik maakt van de notie van *kleine p*.

Zwarts (1997) stelt een meer gedetailleerd onderscheid voor, en plaatst Nederlandse preposities langs een glijdende schaal van meest lexicaal tot meest functioneel.

Anderen, zoals Corver & Van Riemsdijk (2001) en Zeller (2001) pleiten voor gebruik van het begrip semi-lexicaliteit. Hierbij wordt uitgegaan van het idee dat adposities een combinatie (kunnen) zijn van lexicale en functionele kenmerken.

De verschillende standpunten ten aanzien van de status van categorie P hangen vaak sterk samen met de onderzochte talen of soorten van P, en met de impliciete veronderstellingen over de grenzen van de categorie.

2. Analyse van *op*

Voor de analyse van het Nederlandse *op* maak ik gebruik van Zeller (2001): *Lexical particles, semi-lexical postpositions*. Hij gaat hierbij uit van het idee dat preposities lexicaal zijn.

2.1. Intransitief gebruik van *op*

Intransitieve preposities zijn preposities zonder object of andersoortig complement. De meeste, misschien zelfs alle intransitieve preposities zijn fonologisch identiek aan transitieve preposities:

- (1) a. Ik woon *boven de bakker* (transitief)
- b. Ik woon *boven* (intransitief)

Bekend is dat er een transitieve prepositie *op* is. Niets weerhoudt ons er daarom van de hypothese te formuleren dat er ook een intransitief 'op' bestaat. Welgevormdheidsoordelen over voorbeeldzinnen met een intransitief 'op' leren echter dat dit niet het geval is:

- (2) a. Ik woon *op de berg* (transitief)
- b. *Ik woon *op* (intransitief)

Uit zinnen zoals in (2) en vergelijkbare zinnen concludeer ik dat er geen intransitief gebruik van de prepositie 'op' mogelijk is.

2.2. De transitieve prepositie *op*

2.2.1. Thema en object van referentie

Volgens Zeller drukken transitieve preposities relaties uit tussen twee entiteiten. In een zin als (3)

- (3) Het brood ligt op de kachel

zijn er een extern argument (de DP *het brood*) en een intern argument (de DP *de kachel*) te onderscheiden. Het externe argument wordt ook wel het thema genoemd, het interne argument het object van referentie. Volgens Zeller wordt het thema in Spec,VP gegenereerd en verplaatst het daarna naar Spec,IP, terwijl het object van referentie het complement van de prepositie is en casus ontvangt van dit lexicale hoofd.

2.2.2. De status van de transitieve prepositie *op*

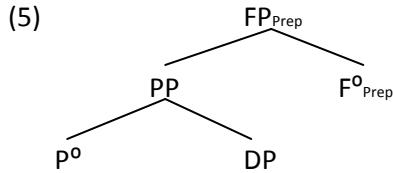
Zeller gaat ervan uit dat preposities lexicale hoofden zijn, naar analogie van N, V en A die ook lexicaal zijn en deels dezelfde eigenschappen vertonen. Dat licht hij niet verder toe, maar uit het artikel is op te maken dat Zeller de lexicaliteit van preposities vooral aanneemt op grond van de observatie dat preposities casus verlenen aan hun complement. Het lexicale hoofd V verleent ook casus aan zijn argumenten, en overeenkomstig daarmee zijn preposities ook lexicaal:

- (4) a. Jan e-mailt haar (transitief werkwoord verleent casus)
- b. Jan ligt (intransitief werkwoord, er wordt geen accusatief uitgedeeld)
- c. Jan ligt op haar (intransitief werkwoord, *haar* krijgt accusatief van prepositie *op*)

Daarnaast bevatten preposities relatief veel semantische inhoud. Preposities verbinden twee entiteiten aan elkaar. De prepositie *op* geeft informatie over hoe een intern en een extern argument zich tot elkaar verhouden. Zo geeft *op* in (3) aan waar het externe argument (*het brood*) zich bevindt (namelijk: *op de kachel*): het brood staat in een OP-relatie tot de kachel.

2.2.3. De uitgebreide projectie van preposities

Zeller volgt Van Riemsdijk (1990, 1998) en Koopman (1993), die aannemen dat PPs geselecteerd worden door functionele prepositionele hoofden. Zeller combineert dit idee vervolgens met de theorie van Grimshaw (1991) over uitgebreide projecties: preposities hebben, net als de lexicale categorieën N, V en A, uitgebreide projecties die de volgende structuur hebben:

De gehele uitgebreide projectie is een FP_{Prep} , die gevormd wordt doordat er een functioneel prepositioneel hoofd F^0_{Prep} is dat een PP als complement neemt. Het functionele hoofd heeft geen categoriale kenmerken. Zijn complement, de prepositie, heeft die wel: [-N, -V], en projecteert deze kenmerken door naar boven. Het geheel is een uitgebreide projectie.

In constructies met transitieve of intransitieve preposities blijft F^0_{Prep} fonologisch leeg en is daarom onhoorbaar:

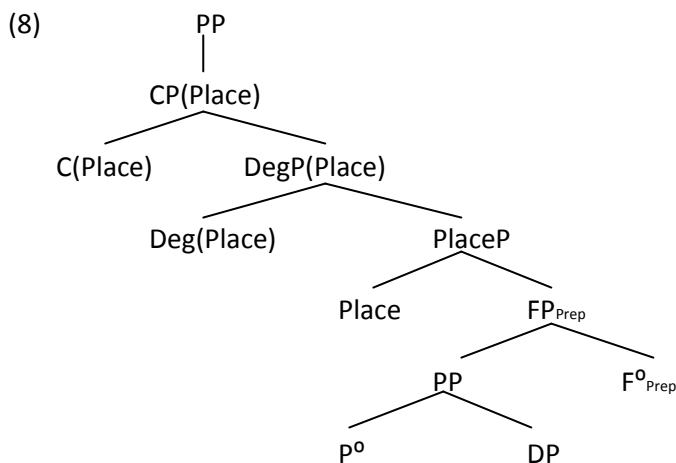
- (6) Jan woont *boven*
 $[_{FP} [_{F'} [_{PP} \text{boven}] \emptyset]]$

F^0_{Prep} kan echter wel lexicaal materiaal bevatten. Dit is bijvoorbeeld het geval bij circumpositionele projecties (7), waarbij F^0_{Prep} gerealiseerd wordt door een postpositie. De PP is het complement van de postpositie.

- (7) Marietje vaart onder de brug *door*
 $[_{FP} [_{F'} [_{PP} \text{onder} [_{DP} \text{de brug}] \text{door}]]]$

2.2.4. De structuur van de prepositie *op*

Om een uitgebreide boomstructuur van P te tekenen maak ik gebruik van Den Dikken (2006), die net als Zeller stelt dat P lexicaal is. Dit doet hij op basis van het idee dat P en V opvallende parallellen hebben: beiden zijn lexicale hoofden die samen met (sterk op elkaar lijkende) functionele projecties uitgebreide projecties vormen³.

³ Zie 1.5 voor een verantwoording van de functionele projecties boven P

2.3. De postpositie *op*

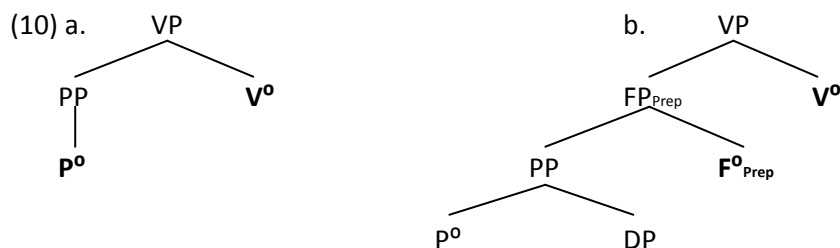
'op' komt ook voor als postpositie en heeft in die hoedanigheid altijd een directionele betekenis:

(9) Piet rijdt de berg *op*

Postposities staan – de naam zegt het al – altijd rechts van hun complement en vervullen een of andere functionele positie, waardoor postpositionele hoofden en hun projecties een functionele status krijgen. Hoe de structuur van een postpositie er precies uitziet, is te lezen in “de structuur van postposities”.

2.3.1. Partikelachtige kenmerken van postposities

Hoewel de verschillen tussen partikels enerzijds en pre- en postposities anderzijds aanzienlijk zijn (zie ook: Verschillen tussen partikelprojecties en functionele prepositionele projecties), laat de structuur tussen partikelwerkwoorden en werkwoorden die een FP_{prep} als complement nemen toch een interessante parallel zien:

Binnen de partikelprojectie in (10a) is het lexicaal hoofd P^0 structureel aangrenzend aan het werkwoord. In (10b) is dat natuurlijk niet het geval, omdat zich er functionele structuur tussen de P^0 en de V^0 bevindt. Er is in (10b) echter wel een ander hoofd dat structureel aangrenzend aan het werkwoord is: het functionele hoofd van de F_{prep} zelf. Dit is belangrijk, gezien het feit dat F^0_{prep} gevuld kan worden met lexicaal materiaal zoals postposities. Een prepositioneel element verandert onder invloed van zijn lokale verbale omgeving in een lexicaal partikel. Een postpositie staat in een vergelijkbare lokale verbale omgeving, omdat deze postpositie zich in een positie bevindt die ook structureel aangrenzend aan V is. De verwachting is daarom dat partikels en postposities zekere overeenkomsten vertonen.

2.3.2. Verb-raising en heranalyse

Dat partikels en postposities vergelijkbare kenmerken hebben, wordt onder andere duidelijk door het fenomeen verb-raising in het Nederlands.

Om dit duidelijk te maken dient eerst Zellers idee van heranalyse uitgelegd te worden. Volgens dat idee kunnen twee syntactische hoofden die in een lokale (maar niet-morfologische) relatie tot elkaar staan gecombineerd worden om zo een morfologisch complex woord (hoofd) te vormen, als deze representatie door onafhankelijke omstandigheden gewenst of zelfs noodzakelijk is. Dit gebeurt bijvoorbeeld als er morfologische operaties toegepast worden op een partikelwerkwoord: het lokale domein dat door structurele aangrenzendheid is ontstaan tussen een partikel en een werkwoord, kan worden geheranalyseerd als er morfologische operaties van toepassing zijn op het partikelwerkwoord. Zo'n operatie is bijvoorbeeld de aanhechting van een derivationeel affix, en dit is dus een onafhankelijke conditie die heranalyse van het partikelwerkwoord vereist. Zo'n heranalyse kan alleen plaatsvinden als er sprake is van een relatie van structurele aangrenzendheid die wordt veroorzaakt door de afwezigheid van functionele structuur. In het geval van lexicaal hoofden met een uitgebreide projectie die het complement vormen bij een werkwoord, kan heranalyse dus niet plaatsvinden: de relatie tussen de twee hoofden P en V is immers niet lokaal.

Het fenomeen verb-raising is het verschijnsel dat een ingebedde infinitief omhoog verplaatst en zich vasthecht aan de rechterkant van de persoonsvorm. Als de ingebedde infinitief een partikelwerkwoord is, zijn er twee dingen mogelijk: ofwel alleen het verbale deel verplaatst, waarbij het partikel gestrand wordt (11a), ofwel het partikelwerkwoord verplaatst in zijn geheel (11b):

- (11) a. dat Jan zijn moeder *op* t_i wil *bellen*_i
 b. dat Jan zijn moeder t_i wil *opbellen*_i

Opvallend is dat transitieve (12) en intransitieve preposities (13) niet meeverplaatst kunnen worden met het werkwoord, en bij verb-raising dus altijd gestrand worden:

- (12) a. *dat zij de jas de stoel willen [op leggen]
 b. dat zij de jas op de stoel t_i willen [leggen]_i (transitief)
 (13) a. *dat Hans t_i wil [beneden wonen]_i
 b. dat Hans beneden t_i wil [wonen]_i (intransitief)

Postposities gedragen zich echter niet net zoals preposities, maar als partikels, in die zin dat ze samen met het werkwoord kunnen verplaatsen in verb-raisingconstructies:

- (14) a. omdat hij de trap op lopen wil (geen verb-raising)
 b. omdat hij de trap op t_i wil lopen (verb-raising en stranding van postpositie)
 c. omdat hij de trap wil t_i op lopen (verb-raising, postpositie is met het werkwoord meeverplaatst)

Hier komt heranalyse om de hoek kijken. Het Nederlands staat geen VP-raising toe, dus moeten de verplaatste constituenten in (11b) en (14c) een morfologische complexe V^0 vormen die bestaat uit een werkwoord en respectievelijk het partikel of de postpositie. Deze complexe Vs zo stelt Zeller, zijn afgeleid door middel van heranalyse. Hierbij zijn er dus twee syntactische hoofden die in een lokale relatie met elkaar staan en zo gecombineerd worden tot een morfologisch complex hoofd. Bij partikels zijn dit de P^0 en de V^0 , bij postposities zijn dit de F^0_{prep} en de V^0 : in beide gevallen zijn beide hoofden structureel aangrenzend.

2.3.3. Functionele postposities met partikelachtige kenmerken: problematisch?

Postposities en partikels vertonen gelijke eigenschappen: beide bevinden zich in een positie die structureel aangrenzend is aan een V en beide kunnen in combinatie met een V geheranalyseerd worden om zo de input te zijn voor syntactische verplaatsingsprocessen. Gezien het feit dat kenmerken van knopen bepaald worden door de kenmerken van hun (syntactisch gedefinieerde) lokale domeinen, en beiden zich bevinden in een non-functionele (d.w.z. verbale) omgeving, zijn de gevonden overeenkomsten niet vreemd.

Postposities vullen echter het hoofd F^0_{prep} en zijn daarom functionele elementen, terwijl partikels lexicale hoofden zijn. De functionaliteit van postposities levert op het eerste gezicht problemen op, omdat het partikelachtige (d.w.z. lexicale) gedrag van postposities niet in het functionele domein thuishoort.

Zo verwachten we bij functionele hoofden onder andere een zekere “semantische stabiliteit”: andere functionele elementen zoals indefiniete artikels hebben vaste betekenissen en zijn nooit ambigu. Één en dezelfde postpositie kan echter variëren in zijn betekenis.

Ook heranalyse levert een probleem op. Volgens de theorie kunnen twee structureel aangrenzende hoofden samen geheranalyseerd worden om op die manier de input te vormen voor processen van derivationele morfologie of van syntactische verplaatsingen. Als een postpositie geheranalyseerd kan worden met een V, rijst de vraag waarom niet elk functioneel hoofd samen met het hoofd dat zijn maximale projectie selecteert geheranalyseerd kan worden. Dat dat niet kan, moge duidelijk zijn uit de heranalyse van een V en het hoofd van de DP die het werkwoord selecteert:

- (15) a. dat hij een huis t_i wilde [kopen] $_i$ (verb-raising)
 b. *dat hij huis wilde [een-kopen] (heranalyse en verb-raising).

Postposities gedragen zich dus niet als ware functionele hoofden. Om dit te verklaren stelt Zeller dat postposities semi-lexicale hoofden zijn, waarbij de semi-lexicaliteit van een functioneel hoofd ontstaat door de morfologische afleiding van een functioneel suffix aan een lexicale knoop.

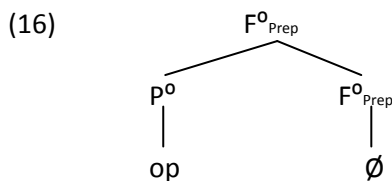
2.3.4. De semi-lexicaliteit van postposities

Postposities zijn elementen van de categorie F_{Prep} en dat verklaart hun functionele eigenschappen. Omdat ze echter op de één of andere manier zijn afgeleid van een lexicale prepositie, bevatten ze ook de semantische inhoud van die prepositie. De hierdoor verkregen semi-lexicale status is de reden dat postposities zich als partikels kunnen gedragen, d.w.z. als lexicale hoofden die structureel aangrenzend aan een werkwoord zijn.

De interactie tussen een werkwoord en een structureel aangrenzend hoofd H is alleen toegestaan als H lexicaal of semi-lexicaal is. Alleen lexicale hoofden (d.w.z. partikels) of functionele hoofden die zijn afgeleid van lexicale hoofden (d.w.z. postposities) kunnen geheranalyseerd worden met een structureel aangrenzend werkwoord. Bovendien is te verwachten dat alleen lexicale partikels en semi-lexicale postposities variaties in betekenis laten zien, afhankelijk van hun lokale verbale context.

2.3.5. De structuur van postposities

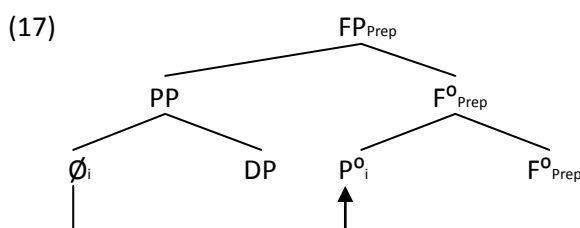
De semi-lexicaliteit van postposities zorgt ervoor dat postposities die op het eerste gezicht simpele postposities lijken (zoals *op*), in tweede instantie morfologisch complex blijken. Postposities zijn afgeleid van simpele prepositionele elementen door de suffixatie van een functioneel hoofd dat fonologisch onhoorbaar is:

Op die manier bestaat een postpositie dus eigenlijk uit een kale prepositie van de categorie P^0 die gecombineerd wordt met een functioneel suffix F^0_{Prep} . Dat suffix is volgens de Rechts-Is-Hoofdregel (Williams 1981) het morfologische hoofd van het ontstane complexe woord. Omdat de categorie van een derivatie bepaald wordt door het hoofd, is de afgeleide postpositie een functioneel hoofd. Postposities zijn lexicale elementen met functionele suffixen en zijn daarmee tot functionele hoofden verworden.

Er is echter meer aan de hand dan alleen suffigering. Postpositionele structuren zijn namelijk eigenlijk circumposities. Postposities zijn namelijk de uitgebreide projecties van preposities en moeten daarom een PP-complement hebben.

In het Nederlands wordt die circumpositionele structuur bereikt door hoofdverplaatsing van de prepositie naar F^0_{Prep} . Volgens Van Riemsdijk (1990, 1998) zien postpositionele structuren er als volgt uit:

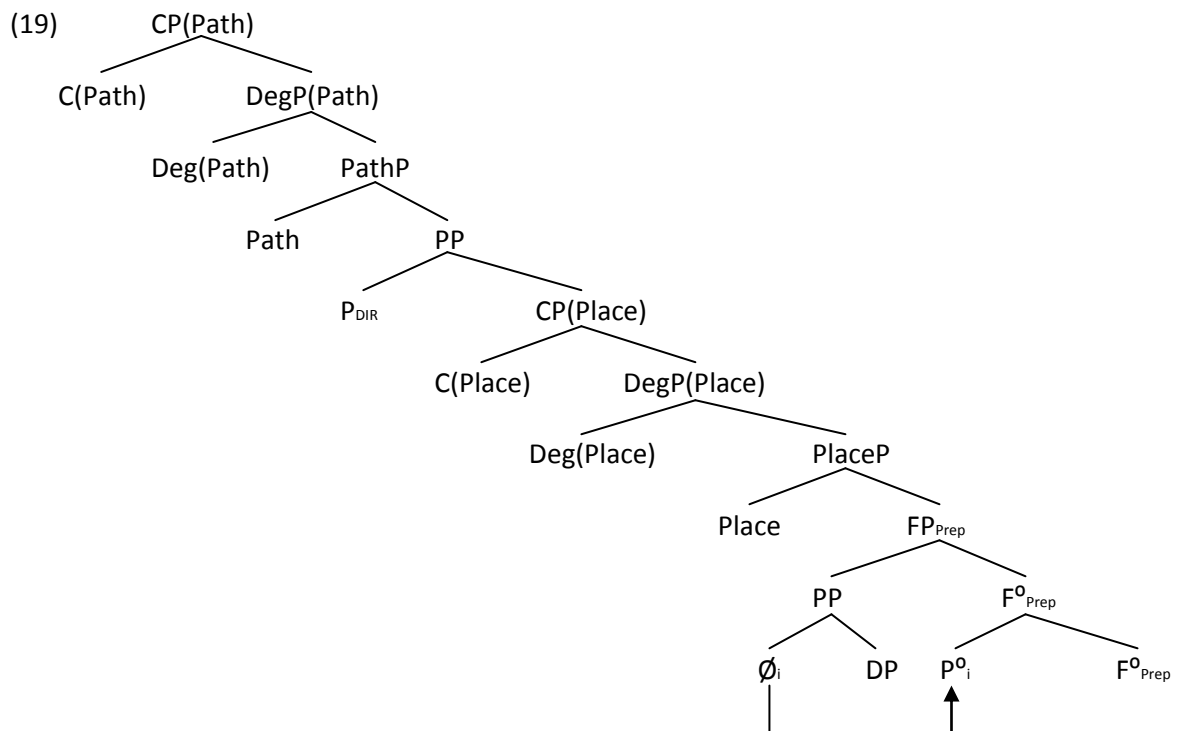
Een postpositie wordt dus afgeleid door een prepositie te verplaatsen en zich vast te laten hechten aan het functionele hoofd F^0_{Prep} . Hierbij laat de verplaatste P^0 een spoor achter in zijn oorspronkelijke prepositie-positie.

Deze structuur verklaart echter niet meteen het semantische verschil tussen de zinnen in (16), omdat we bij verplaatsing van het hoofd P^0 toch eenzelfde semantiek verwachten:

- (18) a. Hij loopt de berg op
 b. Hij loopt op de berg

Zeller stelt dat we bij zo'n verplaatsing zowel het spoor van P^0 als P^0 zelf semantisch moeten interpreteren. Elke Nederlander weet echter dat de postpositie *op* in (16a) niet dezelfde semantische representatie krijgt als de prepositie *op* in (16b): (16b) heeft een locatieve interpretatie, (16a) wordt directioneel geïnterpreteerd. Zeller suggereert daarom dat de interpretatie van P als locatief danwel directioneel afhangt van de kenmerken van het functionele hoofd waaraan P structureel aangrenzend is. (16a) en (16b) bevatten verschillende functionele hoofden: bij zin (16b) hebben we te maken met een F^0_{Prep} die geen verplaatsing uitlokt, en krijgen we een locatieve interpretatie. Het functionele hoofd in (16a) daarentegen lokt verplaatsing van de prepositie uit en verleent op die manier een directionele interpretatie aan zowel het spoor van P^0 als P^0 zelf.

Ook voor postposities is de volledige boomstructuur te geven, wederom vrij naar Den Dikken (2006). Deze structuur is echter uitgebreider dan die van preposities. Zoals gezegd zijn postposities altijd directioneel. Er is daarom ook een functioneel hoofd PATH nodig, dat op zijn beurt weer nieuwe functionele projecties projecteert:

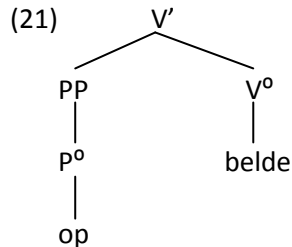
2.4. Het partikel *op*

2.4.1. De structuur van partikels

Hoewel partikels *op* meerdere vlakken verschillen van normale preposities, behoren ze toch tot dezelfde klasse P. Over het algemeen zijn partikels fonologisch identiek aan preposities, wat het soms moeilijk maakt beiden te scheiden.

Over de structuur van partikels suggereert Zeller, zich baserend op Koopman (1993) en Haiden (1997), dat partikels PPs zijn die als complement bij hun werkwoord horen, en die geen functionele structuur hebben. De bij (20) – een bijzin omdat in hoofdzinnen meer verplaatsingen hebben plaatsgevonden – behorende structuur is daarom (21):

(20) omdat Jan mijn broer *op* belde

Zeller verlaat de gebaande paden als hij stelt dat partikels geen incorporatie ondergaan om met het werkwoord te combineren. In plaats daarvan wijt hij de aangrenzendheid van partikel en werkwoord in persoonsvorm-finiete zinnen aan de structuur van de VP in het Nederlands (en het Duits). Het Nederlands is een SOV-taal, waardoor het PP-complement waarin het partikel bevat is, voorafgaat aan het werkwoord:

(22) [_C omdat [_{IP} Jan [_{VP} [_{V'} [_{DP} mijn broer] [_{V'} [_{PP} op] belde]]]]]]

Partikels verplaatsen niet, en daarom vormen de twee uiterste knopen waar een partikelwerkwoord uit bestaat (d.w.z. P° en V°) geen syntactisch woord (een complexe V°). Toch is de relatie tussen beide knopen strikt lokaal, omdat er geen functionele structuur is boven P°. Zeller typeert deze relatie als “structurele aangrenzendheid”:

(23) *Structurele aangrenzendheid*

Een hoofd X en het hoofd Y van zijn complement YP zijn structureel aangrenzend

Zeller gebruikt deze notie om te bepalen of een prepositioneel element al dan niet een partikel is, afhankelijk van zijn syntactische omgeving: als een lexicaal hoofd P° structureel aangrenzend aan een functioneel hoofd F°_{Prep} is, dan is het een locationele prepositie. Als het lexicale hoofd echter structureel aangrenzend aan een werkwoord is, is het een partikel.

De syntactische omgeving van P is van invloed op de betekenis van P. Het lokale domein dat relevant is voor de thematische en semantische eigenschappen van prepositionele elementen wordt bepaald door structurele aangrenzendheid. Op die manier kunnen partikels en preposities die een gelijke fonologische vorm hebben sterk van betekenis verschillen. Verschillende lexicale kenmerken van partikels en normale preposities zijn een resultaat van hun verschillende structurele contexten.

2.4.2. Verschillen tussen partikelprojecties en functionele prepositionele projecties

Het verschil in syntactische omgeving van partikelPs en reguliere PPs veroorzaakt een aantal belangrijke verschillen in eigenschappen van beiden.

Allereerst is het zo dat preposities en hun DP-complementen samen getopicaliseerd kunnen worden, terwijl dat bij partikels niet het geval is:

- (24) a. Peter had zijn moeder *op de bank op* gebeld (*op* als prepositie en *op* als partikel)
 b. *Op de bank* had Peter zijn moeder *op* gebeld (de PP is getopicaliseerd)
 c. **Op* had Peter zijn moeder (op de bank) gebeld (partikel mag niet getopicaliseerd worden)

Een tweede belangrijk verschil tussen partikels en preposities hangt samen met casus. Er wordt algemeen aangenomen dat de casustoekennende eigenschappen van lexicale knopen worden

veroorzaakt door de functionele structuur boven zo'n knoop. In prepositionele uitgebreide projecties is het de aanwezigheid van een functioneel hoofd F°_{Prep} , dat er voor zorgt dat P° casus kan toekennen aan zijn interne argument-DP. Daarom ook bevindt die DP zich binnen de PP, rechts van P° , zodat het de casus kan krijgen die wordt toegekend door P° . Beide elementen kunnen vervolgens samen verplaatst worden.

Partikels daarentegen ontberen functionele structuur. Als P° een partikel is (d.w.z. een prepositie zonder functionele structuur), kan het geen casus toekennen. Het object van referentie, dat casus verlangt, kan zich daarom niet binnen de PP bevinden: het moet ofwel gegenereerd worden in ofwel verplaatst worden naar een positie waar het zijn casus kan ontvangen, die wordt toegekend door het werkwoord. In een zin als (25) is *het bier* wel het referentieobject van het partikel *op*, maar vormen het partikel en zijn object van referentie geen constituent en kunnen daarom niet samen getopicaliseerd worden:

- (25) a. Kees heeft *het bier op* gedronken
 b. **Het bier op* heeft Kees gedronken

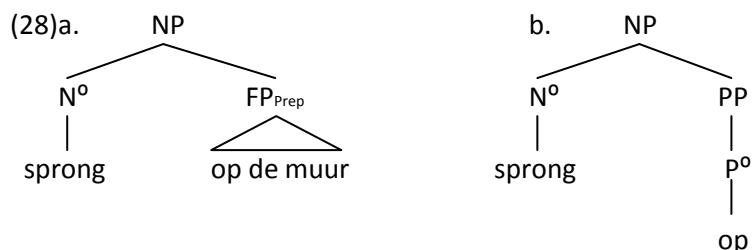
Een ander verschil tussen partikels en preposities betreft de mogelijkheid om als complement van een N op te treden. In het Nederlands is het zo dat FP_{Prep} -projecties een complement van N kunnen zijn:

- (26) a. *Op de muur* springen
 b. De sprong *op de muur*

Voor partikels is het echter niet toegestaan om als complement van N te dienen:

- (27) a. *opspringen*
 b. *de sprong *op*

Dit verschil is gemakkelijk te verklaren vanuit de verschillende toegestane syntactische omgevingen van partikels en preposities. Vergelijk de structuren van (28a) en (28b):

Zoals eerder al vermeld is een prepositioneel element een partikel dan en slechts dan als er sprake is van een verbale omgeving, d.w.z. als het een prepositioneel element betreft dat structureel aangrenzend aan een werkwoord is. Als je probeert een prepositioneel element zonder functionele structuur op te laten treden als complement van een N, is dat element structureel aangrenzend aan een N: het kán daarom geen partikel zijn, omdat partikels alleen bestaan bij de gratie van een structureel aangrenzende V.

Waarom preposities dan wel als complement van een N kunnen optreden, is makkelijk te verklaren. De uitgebreide projectie van een prepositie bevat ook functionele structuur: het geheel is een FP_{Prep} . FP_{Prep} -projecties kunnen zowel een complement bij een V zijn, als een complement bij een N. Een NP zoals *de sprong op de muur* is daarom toegestaan, in tegenstelling tot **de sprong op*.

Een laatste belangrijk verschil tussen partikels en preposities betreft hun referentialiteit. Zeller (1999) stelt dat er een wisselwerking is tussen de referentiële interpretatie van een projectie en zijn

functionele structuur. Zo kunnen NPs alleen referentieel geïnterpreteerd worden als er functionele structuur aanwezig is (Stowell 1991; Longobardi 1994).

Deze wisselwerking gaat ook op voor partikels en preposities. Prepositionele projecties, waarbij functionele structuur aanwezig is, worden referentieel geïnterpreteerd. Partikelprojecties daarentegen kunnen niet referentieel geïnterpreteerd worden, omdat deze projecties per definitie functionele structuur missen. Een referentiële interpretatie is echter alleen mogelijk als er functionele structuur aanwezig is, en daarom kunnen partikelprojecties alleen niet-referentiële relaties uitdrukken.

Kort samengevat vinden we meerdere verschillen tussen partikels en preposities: partikelprojecties bevatten geen argumenten; partikels kunnen niet als complement van N optreden; en partikels drukken altijd niet-referentiële paden uit. De functionele structuur die geassocieerd wordt met preposities zorgt er daarentegen voor dat preposities casus kunnen toekennen aan een DP binnen de PP; functionele prepositionele projecties kunnen wel als complement van N optreden; en deze projecties worden altijd referentieel geïnterpreteerd.

Conclusie

Het moge duidelijk zijn dat P, anders dan andere categorieën, niet als louter lexicaal of louter functioneel te karakteriseren is. Op basis van de lexicale/functionele kenmerken – hier voor het gemak herhaald in (1) – zoals die door Abney (1987) en Corver&Van Riemsdijk (2001) geformuleerd zijn, is immers geen eenduidige conclusie te trekken:

(1) *Kenmerken van lexicale en functionele categorieën*

Lexicale categorieën	Functionele categorieën
1. relatief specifieke/gedetailleerde semantische inhoud	weinig tot geen descriptieve inhoud, maar met name grammaticale functie
2. open klasse	gesloten klasse
3. over het algemeen onafhankelijke en ongebonden woorden	over het algemeen fonologisch en morfologisch afhankelijk
4. variabele c-selectie (top-down)	strikte c-selectie (bottom-up)
5. thetamarkeren hun complement, d.w.z. het complement is een argument	thetamarkeren hun complement niet, d.w.z. hebben geen complementen die argumenten zijn
6. kunnen meerdere soorten complementen nemen	nemen maar één soort complement
7. kunnen van hun complement gescheiden worden, d.w.z. kunnen intransitief voorkomen en kunnen gestrand worden	zijn over het algemeen onscheidbaar van hun complement, wat inhoudt dat ze niet intransitief voor kunnen komen en niet gestrand kunnen worden
8. staan lege categorieën toe	staan geen lege categorieën toe

P is lexicaal in de observaties dat adposities over het algemeen ongebonden woorden (kunnen) zijn; dat adposities hun complement thetamarkeren; dat adposities meerdere soorten complementen kunnen nemen; en dat adposities intransitief kunnen voorkomen en gestrand kunnen worden. P vertoont ook functionele kenmerken: adposities vormen een relatief gesloten klasse van kleine woorden en hun semantische inhoud is veel minder groot dan bij de lexicale categorieën N, V of A.

Waar mijns inziens ook rekening mee moet worden gehouden bij karakterisering van P, is dat er zulke grote verschillen zijn in het gedrag van elementen van de categorie P. Zo kwam uit de analyse van *op* naar voren dat één woord in ten minste drie verschillende hoedanigheden kan voorkomen. Deze hoedanigheden lijken weliswaar op elkaar, maar de verschillen onderling zijn groot. Een karakterisering waarbij alle adposities over één kam worden geschoren, is daarom niet wenselijk. Wat wel gewenst is, is een algemenere karakterisering van P waarbij de mogelijkheid bestaat om elke adpositie nader te specificeren voor functionele en lexicale kenmerken.

Hier sluit de theorie van Zwarts (1997) goed bij aan. Hij verwerpt de begrippen *lexicaal* en *functioneel* als waarden die nul of één zijn: P valt immers niet binnen deze gebruikelijke classificatie. In plaats daarvan pleit hij ervoor deze begrippen in te zetten als van elkaar onafhankelijke dimensies. P is dan niet lexicaal, noch functioneel, maar kan wel kenmerken delen met lexicale en functionele categorieën. Op die manier levert Zwarts een algemene karakterisering met de vrijheid deze nader te specificeren: een adpositie kan lexicaal kenmerk X en functioneel kenmerk Y hebben.

Op de vraag “is P lexicaal of functioneel” luidt het antwoord daarom: “geen van beiden”. Dat lijkt op het eerste gezicht misschien een onbevredigend antwoord, maar het loslaten van het traditionele denkkader biedt de mogelijkheid om door een nieuwe bril naar categorie P te kijken en op die manier het startsein voor nieuw onderzoek te geven.

Discussie

Hoewel ik denk dat deze scriptie de lezer voldoende handvatten biedt om zijn positie te bepalen ten opzichte van de status van P als lexicale of functionele categorie, blijft het toch slechts een beperkt overzicht. Er is heel veel geschreven over de categorie P, zowel over haar status als over haar structuur, en ik heb niet de illusie dat ik alle argumenten voor of tegen de functionaliteit dan wel lexicaliteit van P heb genoemd.

Daar komt bij dat het onderzoeksgebied van de generatieve taalkunde voortdurend in beweging is, en dat er ook op het gebied van adposities steeds nieuwe theorieën worden ontwikkeld. Om up-to-date te blijven is het daarom zaak het onderzoek naar P goed bij te houden.

In de analyse van *op* volg ik het artikel van Zeller (2000). Hij gaat daarbij uit van de aanname dat preposities lexicaal zijn, terwijl hij dat naar mijn idee onvoldoende onderbouwt. Om dezelfde opbouw te kunnen volgen als Zeller, heb ik die aanname overgenomen. De analyse van *op* heeft daarom als startpunt het idee dat de prepositie *op* een lexicaal hoofd is, van waaruit verder de status en structuur van postposities en partikels worden behandeld. Hiermee is het een analyse geworden die gebaseerd is op een wellicht wankel aanname. Aan de andere kant is het de vraag of die aanname stelliger gemaakt kan worden dan hij is; we hebben immers gezien dat er over de status van P niets met zekerheid te zeggen is. Toch is het raadzaam in het vervolg een beter onderbouwd startpunt van analyse te hebben.

Ook bij de analyse van de structuur van *op* als postpositie moet een slag om de arm gehouden worden. In navolging van Zeller stel ik dat postposities verkregen worden door hoofdverplaatsing en dat de semantische verschillen tussen fonologisch identieke preposities en postposities afhangen van het functionele hoofd waaraan P structureel aangrenzend is. Er zijn echter ook fonologisch identieke pre- en postposities waarbij de semantische verschillen te verwaarlozen zijn:

- (1) a. het huis *uit*
- b. *uit* het huis

De verklaring voor de semantische verschillen tussen fonologisch identieke preposities en postposities gaat hier niet op, omdat die verklaring helemaal niet nodig is. De vraag is dan of het hier om een ander soort afleiding gaat dan in het geval van *op*.

Daarnaast zijn circumposities in deze scriptie onderbelicht. Wat voor structuur heeft *op...af* bijvoorbeeld? Deze constructie lijkt niet dezelfde structuur te kunnen hebben als postposities, waarbij een prepositioneel hoofd verplaatst naar de F^0_{prep} -positie: die positie is immers al met lexicaal materiaal gevuld.

Tot slot lijken reguliere preposities *naar* en *van* sterk functioneel van aard (zie Zwarts 1997).

Om meer over de structuur en daarmee wellicht ook over de status van P te kunnen zeggen, is het aanbevolenswaardig uitgebreidere analyses te maken van adposities – maar vooral: analyses te maken van meer verschillende soorten adposities. Bij deze analyses moet een onderscheid gemaakt worden tussen ‘echte’ en ‘neppe’ preposities (zie Zwarts 1997).

Een zo veelzijdige categorie als P dient in al zijn facetten onderzocht te worden.

Literatuurlijst

- Abney, S. (1987). *The English noun phrase in its sentential aspect*. Doctoral dissertation, Massachusetts Institute of Technology
- Asbury, A., Dotlacil, J., Gehrke, B. & Nouwen, R. (2008). *Syntax and semantics of spatial P*. Amsterdam: John Benjamins. Inleiding: pp.1-35
- Baker, M. (2003). *Lexical categories: verbs, nouns and adjectives*. Cambridge: CUP
- Boogaart, P.C. uit den (1975). *Woordfrequenties in geschreven en gesproken Nederlands*. Utrecht: Oosthoek, Scheltema & Holkema
- Botwinik-Rotem, I. (2004). The category P: features, projections, interpretation. PhD Dissertation, Tel-Aviv University
- Chomsky, N. (1970). Remarks on nominalization. In: R. Jacobs & P. Rosenbaum (eds.), *Readings in English transformational grammar* (pp.184-221). Waltham MA: Blaisdell Publishing.
- Chomsky, N. (1981). *Lectures on government and binding*. Dordrecht: Foris
- Corver, N. & Riemsdijk, H.C. van (eds.) (2001). *Semi-lexical categories*. Berlin: Mouton de Gruyter
- Déchaine, R. (1993). *Predicates across categories: towards a category-neutral syntax*. Doctoral dissertation, Tilburg University
- Dikken, M. den (2006). On the functional structure of locative and directional PPs. New York: City University of New York.
- Emonds, J. (1972). Evidence that indirect object movement is a structure preserving rule. *Foundation of Language* 8, 546-561
- Emonds, J. (1985). *A unified theory of syntactic categories*. Dordrecht: Foris
- Grimshaw, J. (1991). *Extended projection*. Ongepubliceerd manuscript. Ook verschenen in: Grimshaw, J. (2005), *Words and structure*. Stanford: CSLI
- Grimshaw, J. (2000). Extended projections and locality. In: Coopmans, P., Everaert, M. & Grimshaw, J. (eds.), *Lexical specification and insertion* (pp.115-133). Amsterdam: John Benjamins
- Haiden, M. (1997). Verbal inflection and the structure of IP in German. *Groninger Arbeiten zur germanistischen Linguistik*, 41, 77-106
- Hestvik, A. (1991). Subjectless binding domains. *Natural Language and Linguistic Theory*, 9, 455-496
- Jackendoff, R.S. (1973). The base rules for prepositional phrases. In: S. Anderson & P. Kiparsky (eds.), *A festschrift for Morris Halle* (pp. 345-356). New York: Holt, Rinehart & Winston
- Jackendoff, R.S. (1975). Morphological and semantic regularities in the lexicon. *Language* 51 (3), 639-671
- Jackendoff, R.S. (1977). *X'-syntax: a study of phrase structure*. *Linguistic Inquiry Monograph*, 2. Cambridge, Massachusetts: MIT Press
- Koopman, H. (1993). *The structure of Dutch PPs*. Manuscript, University of California at Los Angeles
- Koopman, H. (2000). Prepositions, postpositions, circumpositions, and particles. In: H. Koopman (ed.), *The syntax of specifiers and heads* (pp. 204-260). London: Routledge.
- Longobardi, G. (1994). Reference and proper names: a theory of N-movement in syntax and logical form. *Linguistic Inquiry*, 25, 609-665
- Munn, A. (1992). A null operator analysis of ATB gaps. *The linguistic review*, 9, 1-26
- Riemsdijk, H.C. van (1978). *A case study in syntactic markedness: the binding nature of prepositional phrases*. Dordrecht: Foris. Hoofdstuk 3: pp.30-131
- Riemsdijk, H.C. van (1990). Functional prepositions. In: H. Pinkster & I. Genee (eds.), *Unity in diversity: papers presented to Simon C. Dik on his 50th Birthday* (pp. 229-241). Dordrecht: Foris
- Riemsdijk, H.C. van (1998). Categorical feature magnetism: the endocentricity and distribution of projections. *Journal of comparative Germanic linguistics*, 2, 1-48
- Stowel, T. (1991). Determiners in NP and DP. In: K. Leffel & D. Bouchard (eds.), *Views on phrase structure* (pp. 37-56). Amsterdam: Kluwer Academic Press
- Williams, E. (1981). On the notions 'lexically related' and 'head of a word'. *Linguistic inquiry*, 12, 245-274

- Zeller, J. (2001). Lexical particles, semi-lexical postpositions. In: N. Corver & H.C. van Riemsdijk (eds.), *Semi-lexical categories* (505-549). Berlin: Mouton de Gruyter
- Zwarts, J. (1995). Lexical and functional direction in Dutch. In: M. den Dikken & K. Hengeveld (eds.), *Linguistics in the Netherlands 1995* (pp. 227-238). Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins
- Zwarts, J. (1997). Lexical and functional properties of prepositions. In: D. Haumann & S. Schierholz (eds.), *Lexikalische und grammatische Eigenschaften präpositionaler Elemente* (pp. 1-19). Tübingen: Max Niemeyer Verlag